

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1940 MÁRCIUS 23.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

II. ÉVFOLYAM 12. SZÁM

*Boldog húsvéti ünnepeket
kíván a
Metro!*

Byron Röntgen

Oz

ASSZONYOK

MÉGIS SZÉP
A VILÁG!

ANDY HARDY
CSALÓDIK A
NŐK BEN

BROADWAY
SZERENAD

TROPUSI
MÁMOR

ISTEN
VELE,
TANÁR ÚR!

TARZAN
ÉS FIA

LEGKÖZELEBBI
MEGJELENESÜNK

FRED ASTAIRE
GINGER ROGERS
legújabb filmje!

IRVING BERLIN
pattogó zeneszámai

HUNNIA RKO-FILM

MAANDAI
KÉT ÉLETE
(CAREFREE)

R K O
RADIO
PICTURES

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

II. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM,
BUDAPEST, 1940. MÁRCIUS 23.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
AGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 220—355, 422—961

Postatakarékpénztári
csekk számla száma: 15.410.

Kiadótulajdonos:
a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő
Előfizetési ár:

egy évre ..... 30 pengő
fél „ ..... 16 „

A szerkesztők címe:

Dr. AGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 146—346.

Lakás: XI., Fűrj utca 4. T.: 257—034
VÁCZI DEZSŐ

Lakás: VIII., Üllői út 42. T.: 136—386

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423

Felelős vezető: Csontos Lajos.

TARTALOM:

Húsvéti elmélkedés: Erdélyi István dr.	1
Alleluja! Váci Dezső	2
Hazai filmgyártásunk — kívülről: Horváth Árpád	2
A film az USA iskoláiban: Vidacs Aladár dr.	4
Uj filmek:	
Asszonyok	6
Mégis szép a világ	6
Andy Heardyt elkapja a szerelem	6
Oz, a csodák csodája	8
Jöjjön elsején!	10
Kitty és a világkonferencia	10
A vén leány	12
Premiermozik műsora:	8
Műterem:	
Itt a tavasz	12
Lapszemle	12
Premier Plan: Zilahy Lajos	14
Technika:	
A mozgóképszínházak tüzendészetét szabályozó rendeletek: Wunderlich Antal	14
Hírek	17
Híradók	20
Priscilla Lane	20
Filmcenzura	III.
Hirdetők:	
Metro	I
Hunnia	II
Adler	3
Agfa	4
Warner	5
Palatinus	7
Kárpát	9
Úfa	11
Objectiv	13
MFI	15
Arany	16
Molnar	16
Universál	17
Turul	19
Művészfilm	III.

Húsvéti elmélkedés

Írta:

ERDÉLYI ISTVÁN dr.

Van valami paradoxon abban, hogy miközben a feltámadás magasztos ünnepét üli az egész keresztény világ, azalatt százezer nagyhatalmak készülnek borzalmas összezsámpára. Feltámadást ünneplünk, miközben nemes sorsra hivatott országokat ítélnek halálra, vagy szolgaságra.

Az emberiség Megváltójának szent ünnepét üljük, miközben az erőszak jogán szentségtelen kézzel gázolunk le népeket és nemzeteket. Épp ezért ugyanilyen furcsa paradoxonnak tűnik e borzalmas világban cikket írni.

Hol van ehhez ma az ünnepi lélek?... És hol van az ilyen cikk olvasásához szükséges emelkedett hangulat?...

Mégis megpróbálom a magyar film- és mozi szakma aktuális kérdéseit a feltámadás nagy gondolatának jegyében csoportosítani.

A világ filmgyártási termelése válságokkal küzd. Az angol filmgyárak leálltak, a francia filmgyárak lényegesen csökkentették üzemüket, az amerikai filmgyártásról ellentmondó hírek érkeznek, hazai filmgyártásunk pedig napról-napra újabb és újabb súlyos problémát vet fel. A nemzetközi filmkereskedelem, amely a szakma anyagellátásának vivő szerepét játssza, részben szállítási, nagyobb részben megvalutációs korlátozások következtében napról-napra jobban összezsugorodik.

Bárhonnan nézzük, mindenképpen súlyos, egzisztenciális veszélyek fenyegetik nagy jövőre hivatott szakmánkat.

A magyar filmgyártás problémái azok, amelyek e veszélyek közepette mindnyájunkat a legközelebbi érdekelnek és érintenek. Nem kétséges, hogy a külföldi filmgyártás számszerű csökkenése és a filmbehozatal kényszerű korlátozása közben a magyar filmgyártás fejlesztése most már nemcsak kulturális és nemzetgazdasági szempontból képvisel óriási fontosságot, hanem a magyar mozik műsorral való ellátásának biztosítása tekintetében, tehát az egész szakma fennmaradása szempontjából is óriási jelentőségű.

Mégis úgy látjuk, hogy nem minden tényező ismeri fel a magyar filmgyártás fejlesztésének fontosságát és ha felismerte is, a gyártással kapcsolatos intézkedések nem mindig fogadják szerencsésen a kiűzött célt.

Legfontosabb feladat volna a gyártás körül annak biztosítása, hogy a hazai gyártók minél nyugodtabban, minél szabadabb kézzel és minél jobb gyártási feltételek mellett tudjanak jó magyar filmeket készíteni és, hogy a gyártók egymásközötti versenye minél magasabb és minél öltetesebb magyar filmeket hozzon létre, oly magyar filmeket, melyek magukon viselik az egyéni vállalkozás, az egyéni leleményesség és öltetesség minden jelét. Szóval: biztosítani kell a mai magyar filmgyártás részére is azt a szabad versenyt, mely gazdasági életünk alapja minden vonatkozásban, és amely szabad verseny alapozta meg a mai technikai és művészi innovációt és amely szabad verseny az alapja minden igazi nagy alkotásnak, amit gazdasági rendszerünk mellett bármely vonalon kitermeltek.

A filmgyártásban föltétlenül szükségesnek látszik a minél szabadabb feltételek mellett történő vállalkozás lehetővé tétele. A magyar filmgyártás ügyeit legelső fokon intéző hatósági szervezeteinknek az adott körülmények között legelső kötelessége, hogy műtermeket minden korlátozás nélkül bocsássanak a magyar filmgyártók rendelkezésére és hogy tegyék lehetővé, hogy minden hozzáértő vállalkozó, az egyenlő feltételek mellett való verseny fair-play szabályai szerint vehessen részt.

Kétségtelen, hogy a magyar filmgyártás a Magyar Nemzeti Filmbizottság felállítására óta nyilvánvalóan emelkedett és az is kétségtelen, hogy az örségváltás óta létesült új filmgyártó cégek nagyobb része igen tehetségesen és gyorsan illeszkedett a magyar filmgyártás körül rájuk váró feladatkörbe. Kétségtelen azonban az is, hogy a gyártás körül, az elért szép eredmények ellenére, hibák is vannak és a fentebb vázolt súlyos viszonyok között fokozott fontossága van annak, hogy illetékeseink a mutatkozó hibákat, a további fejlődést akadályozó visszasságokat megakadályozzák és ily módon egyengessék a minél több, minél jobb és minél olcsóbb magyar filmgyártás útját.

Ezen a téren szükségesnek látszik, hogy a Magyar Filmiroda évi hét filmben megszabott kontingensét, a filmbehozatali korlátozások tartamára, felfüggeszessék.

Szükségesnek látszik, hogy a Hunnia Filmgyár hitelkeretét, a folyamatos magyar filmgyártástól okvetlenül megkivánt mértékben felelőssé tegyék.

Szükségesnek látszik, hogy a magyar gyártókat normális kamatú kölcsönrel lássák el.

Szükségesnek látszik, hogy a nem minden tekintetben megnyugtató améta-rendeletet megfelelően úgy alakítsák át, hogy abból a magyar filmgyártóknak és filmkölcsönzőknek tényleges előnye származzon.

Alleluja!

Megilletődött keresztény lelünk diktálja ezeket a halkszavú sorokat Nagypéntek délutánján, Krisztus keresztrefeszítésének fájdalmas emléknapján, amikor néhány percre igyekszünk elfelejteni munkánkat, hivatásunkat, mesterségünket és áhitattal gondolunk vissza az emberiség Megváltójának soha nem múlt tragédiájára. Alá lünk a feszületünk felé, láttá értünk, aki a halálok váltotta a mi

mérettünk vi a kereszt min nagy bánattal a kereszténység szos és fájdalom s fogadál résnek szándé erősebb nem pen ma, ami sok egyének, gok, sőt az világ, jövendője csak a Gondvi képpen alakul a feldúlt emberi és talán utolsó hol áll meg, mi Isten teremtmé

selte egykoron den kinját. Igaz, mélyedünk el nek ezen a gyámas nagy ünne munk: a megté ka még soha volt, mint ép kor életék, sor népek, orszá egész nagy vi forog kockán és selés tudja, mi hat, végződhet lelkek elszánt nagy harca és kor áll meg az nyeinek ez a

most folyó kálváriás útja. Mire azonban ezek a sorok eljutnak olvasóink kezébe, Húsvét feltámadásának ünnepepét üljük. Mert Nagypéntek után következik a feltámadás, Krisztus újjászületésének ünnepe. Mert aki hisz, az feltámad. És Krisztus először hitt közöttünk, tehát feltámadott. A kereszténység roppant hatalmával, a hittel szívünkben, hiszünk és hig yünk a feltámadásban, először itt, a földön, azután a másvilágon. Hig yünk abban, hogy a gyász sebeit begyógyítja az idő, hogy a Gondviselés sugalma megértéssel, szeretettel, jó sággal, békével ajándékozza meg az embert, akit Isten teremtett a saját képére. Hig yünk a mi külön egyéni feltámadásunkban és hig yünk a magyar föld feltámadásában, amely, reméljük, nem késhet soká. Húsvét magasztos ünnepén dicsőség Istennek a mennyekben és békeség földön az embernek. Alleluja!

Szükségesnek látszik, hogy a nagyobb vidéki helyeken és Budapesten a nagyközönség szükségleteihez mérten és a magyar filmgyártás érdekében minél több újabb mozgósínház-engedélyt adjanak ki.

A magyar filmkölcsönzők pedig a nehéz viszonyok között, egzisztenciális érdekeik védelmében azt kérik, hogy a filmbehozatali korlátozások ideje alatt az újabb filmkölcsönző iparigazolványok kiadását szüntessék be, mert az engedélyezett valuta-keretek arra sem alkalmasak, hogy a meglévő filmkölcsönző-vállalatok üzemei rentábilisan fenntarthatók legyenek.

Súlyos problémája a magyar filmszakmának az őrségváltás kérdése. Őszintén meg kell mondani, hogy a második zsidótörvény és a Filmkamara által diktált eddigi átállítási tempót a szakma alig tudja megfelelően követni. Bármilyen sok értékes és tehetséges keresztény kerül is az átalakítás során szakmánkba, ma még és bizonyára még hosszú időn keresztül, nem lehetett és nem lehet elérni az őszinte és pontos átalakítást.

Az említett törvény szerint, ennek életbeléptetésétől kezdve, mozgósínházak műskörtője, a filmvállalatok igazgatója, vagy művészi ügyvezetője, vagy olyan alkalmazottja, aki az elkészítendő vagy megvásárolandó film kiválasztásában vagy a műsor megállapításában irányító befolyást gyakorol, zsidó nem lehet.

A törvénynek ez a máról-holnapra végrehajtandó intézkedése megoldhatatlan feladat elé állította szakmánkat és ma sajnálatos módon azt kell tapasztalunk, hogy a törvény nyomán egy eléggé el nem ítélhető, de szükségképpen előállt stróhmann-rendszer fejlődött ki a szakma minden ágában.

Kétségtelen, hogy e rendszer további elterjedésének megakadályozása és mielőbbi megszüntetése illetékeseinknek egyik legfontosabb feladata annai is inkább, mert az e rendszer mellett működő vállalatok biztonsága is igen kétes alapokon nyugszik és ilyen rendszer mellett a vállalatok fejlesztése egyáltalán nincs biztosítva.

A zűrzavaros háborús viszonyok között a magyar filmszakma is tele van bizonytalansággal és zavarral.

Hisszük, azonban, hogy az az erős összefogás, amelyet a magyar filmszakma az önálló Filmkamara megszervezésével kapcsolatban remél, meg fogja hozni óhajtott gyümölcsét: az egységesen és szakszerűen irányított magyar film- és mozi szakmát, amely a magyar filmgyártás ügyeinek központi irányítására hivatott Nemzeti Filmbizottsággal karöltve, oly módon fogja a szakma ügyeit kézbevenni, hogy legközelebbi húsvéti cikkünkben remélhetőleg már a magyar filmszakma ténylegesen megtörtént feltámadásáról beszélhetünk.

Ehhez azonban természetesen szükséges az is, hogy az új önálló Filmkamarat olyan mértékű autonómiával és hatáskörrel ruházzák fel, amely hatáskör és autonómia mellett valóban irányító befolyást gyakorolhat majd minden film- és mozi szakmai közérdekű kérdés eldöntésében.

Hazai filmgyártásunk — kívülről

Irta:

HORVATH ARPAD

a Nemzeti Színház ny. főrendezője

Örömmel közöljük egy, a film világában eddig érdektelen színházi nagyság csöndes, tárgyilagos és jóakarató megállapításait a magyar filmről, mert hiszen mi, akik a filmzés mesterségét évtizedek óta izzuk — mint mondani szokták — a fáktól már alig látjuk az erőt. Horváth Arpad, a sok sikerre vizszatekintő fiatal és ideális művelője a színháznak, aki mint dramaturg, rendező és igazgató alapos gyakorlatra tett szert és amellet a színpadi elméletnek is elismert tudósa, évek óta — hogy úgy mondjuk — „kivülről” szemléli a filmet. Felkérésünkre foglalta össze röviden érdekes mondanivalóját, ami a közeljövő magyar filmgyártásának komoly hasznára válhat.

Minden cím rossz, ha magyarázatra szorul. Mégis, előljáróban, meg kell valanom, hogy semmi kompetenciám nincs a magyar filmgyártás ügyébe való beleszólásra, szakmai illetékességet nem arrogálok magamnak. Az alább elmondott néhány megjegyzés nem több, mint nyilvános és hangos gondolkobás, számotadása egy *kivülről* akiről talán nemcsak e lap kitűnő szerkesztője hiszi el a tárgyilagosság s jóhiszeműség igyekvő szándékát.

A színházi szakmában való működés természetessé teszi, hogy az ember figyeli az új művészetágot. Figyeli első szerelme. A színház iránti feltékenység gyanakvásával, figyeli mint ipart, mint művészetet, aztán elhagyja a folytonos összehasonlítást s önmagában szemléli, bírálja, értékeli az új műfajt, 2000 éves ösétől, szülőjétől s manapság gyakorta legázolt versenytársától, a színháztól elvonatkoztatva. Színházi embernek elsősorban kötelessége megállapítani, hogy a tízéves magyar filmpipar nagyon hasonlít a világ nyolcadik csodájához.

Egy átlagos amerikai film költségvetése 250.000 dollár, de az exportképés produkciójé 500.000—1.500.000 dollár között mozog. A hozzánk kerülő francia filmek átlaga 3—8 millió frank között van, a németé 500.000—800.000 márka az olaszé 800.000—1.500.000 líra. Ezzel szemben a magyar film költségvetési átlaga 100—120.000 pengő s ha tekintetbe vesszük, hogy a nyersanyagárak kb. az egész világon azonosak,

elénk szikrazik a tehetség, bátorság és rugalmasság plusza, az a magyar többlet, amely súlyos idők nehéz gazdasági viszonyai közt lehetővé tette, hogy a magyar filmpipar megszülessék, sőt virágozzék s épen ezen a tavaszon a művészi színvonalnövelés, a tartalma és játékbeli igényesség új

VI. Feszület-közt 9-11. hó. Főrendezője
 Horváth Arpad

útja — választója? — felé irányítsa most majd a filmdrámák egyoldalú fejlődésének lépteit.

Nem malícia, hogy *filmpárt* írok s nem *filmművészetet!* Az első évtized gyerekei-pöket jelent a film számára épügy, mint minden új iparág, művészetág, hogy ne mondjam: iparművészet-ág számára mindenkor és mindeütt a világon. A természetben nincs ugrás s a bűvészek és fakírok datolya-magból percek alatt kinövesztett cserjéit még senki sem rakta cserépbe, — a mutatóvány után. A film, s így a magyar film kezdeti fejlődésének jellegzetessége természetzerűleg abban a vérrokonságban mutatkozik, amit szállóanyjától, a színháztól örökölt.

A film ember- és életábrázolásának, mondanivalójának eszközei nehezen szabadulnak fel a színpadtól, még mindig szívesebben támaszkodnak a meglévő azonosságokra, mint a színpad és film anyagszerűségének, más-más természetének tudatosan kitermelendő különbségeire.

A magyar film hihetetlen és ösztönös hajlékonysággal vette át a színpad közlésmódját, eszközeit s épen így a mai színház hibáit is. Ezeket a hibákat, egy szerencsétlen fejlődéskorszak hullámvölgyében és mélypontján, a többezeréves színház kibírja, átvészeli, mint ahogyan életben maradt a római cirkus, az egyházi tilalom és üldözés, az irodalmi táplálóanyag híjával lévő *commedia dell'arte* idők, a puritanizmus idején. 2000 év ösvegetációvá erősítette a színházi élményt s ez az ősnövényszet kibírja a vadhajtasokat, az időleges sorvadást is. A friss filmművészetnek több vigyázatra van szüksége, épügy, mint a friss palántának, amit klímával, időjárással szemben melegházzal, sőt — ha kell — doktrinár laboratóriummal is tanácsos védeni. A mai színház renyhe és stagnáló állapotának abnormitását folytonosan és ébrentartóan ránkfigyelmezteti a *nagy tradíció*, az igazi színházi korok múltja, példája és mementója.

A film rátévedhet olyan félrelátásra amely épen a mult — a nagy s kiteljesedett eredmények — hiányánál fogva a hibákat természetes és kikerülhetetlen alaptényekként veszi tudomásul, holott ezek a hibák és tévedések csak a mai dekadens színházi kultúra jellegzetességei! És nem szabad a film területére áthatniok!

Hogy pedig ne csak elméletnél maradjunk, gondoljunk a magyar filmszínészti sztár-rendszer, a színészi-skatulyázás hibáira, az új színészekkel, új filmtípusok keresésével való hozzáértő (!) kísérletezés hiányára, gondoljunk csak a kaptafa-vigjátékok túltengésére. Azokban, akik a magyar filmet figyelik, szeretik s szeretnék óvni a kezdetlegesség gyerekbetegségeitől, épen azért keltett *Zilahy* Lajos filmje, a *Halálos tavasz* hosszantartó örömet, mert témájában új kezdeményezés volt, amelynek hívó bátorságát az üzleti siker is igazolta.

Akik a szegény lány — gazdag fiú vagy gazdag lány — szegény fiú janostésjulska meséjén kívül hallani sem akartak más filmtörténetről, most feleszméltek s a „Halálos tavasz” lökörejefől hirtelen kedvet és merszet éreznek a komolyabb szűzsekhez. Sőt: megjósolhatjuk, hogy

túlözönlése következik a jövő évadban, míg rá nem jönnek, hogy jóból is megárt a sok.

A színház belülről, a direktciók tudata mélyén már rájött, hogy sztárrendszerral nem biztosítja többé a telt kaszát. Véres tanulságok terelik s kényszerítik majd rá az új *együtttes* megteremtésére, olyan tehetségkeresésre, melynek eredménye megannyi új, egyenrangú prominens színészt adjon, akik mind sztárok a maguk helyén, mint a Varsányi-, Gombaszögi-, Hege-düs-, Csontos-, Fényvesi-, Tanai-, Szerémi-garnitúra volt a Vigszínházban, amikor a színpadon ötszavas epizódot eljátszani is rang, becület és megbecsültetés volt. A film — kívülről úgy látszik, — el sem képzele másként s nem gondol vele, hogy a közönség belelúthat folyton X, Y, Z. úr vagy úrhölgy szemléletébe. Hallom a hirtelen ellenvetést: a pénzember kockázata, a vállalkozó, aki el sem tudja új filmjét tai! S felelem is rá: kevesebb kényelem, a kezdeményezés bátorsága, hozzáértés, fanatikus művészi és üzleti lelkiismeret; mindezt legyőzhetik! Ugyanaz a film-vállalkozó, aki el sem tudja új folmjét A. amorozó, B. naíva, C. komikus nélkül képzele, kijelentette előttem, hogy pl. idegen miliójú filmben (pl. francia, angol személyként), a legnagyobb sztárt sem „veszi be” a magyar közönség. Sok az előítélet, holott a filmszerp-osztásban a szerzői önkény s elfogultság kevésbé szól bele, mint a színház-nál. (A forgatókönyv-író és szerző t.i. előre és fix áron adja el a meséjét.)

Elvi bajokon mindig segíthet a tiszta, alkuvástalan meggyőződés. Szokványokhoz való ragaszkodást, kishitűséget legyőzhet a hozzáértés. Hogy az *organikus alkati* bajokat (pénz, munkaidő és gyártási idő összhangbahoza-sa, a színész egyéni szempontjainak a művészi érdekekkel való egyeztetése, dramaturgiai szempontok, rendezői kérdés, stb.) miként lehet kiközösölni, legyűrni, ez túlmegy a jelen elmélkedés határain. De legfontosabb rámutatni érdemes, hogy a magyar film művészi színvonal-emelésének mik volnának a tényezői.

A mozgólényképezett színdarab helyett konokul kieroszakolt, egészségesen kitermelt filmszerűség, az optikai mentalitás érvényesítése. Ne legyen az emberi munka a legolcsóbb a magyar film költségvetési tételében. A gyártási idő rövidege ne vegye el a magyar filmrendezőitől a lehetőséget arra, hogy a szerepet a színészekkel, s az együttessel kidolgozhassa.

Párisban egy forgatási napon 6—8—10 beállítás készítenek el. Itthon 26—30—32 beállításal is végezni kell egyetlen munkanapon. Merjenek és merjünk eltérni a szokványtörténetek kaptafájától. (A *Halálos tavasz*-tól a nekézsenszáit mozis sem ijedt meg: megvette, keresett vele.)

Ahogy van, lappang, kallódik s bujkál — vallom és bizonyíthatom! — igen sok színészi tehetség az országban, épügy megvan mindenre a megfelelő, tehetséges, modern, mai filmtípusú színész is. Engedjék be a gyártás vezérlő szempontjai közé a filmdramaturgiát. Adjanak időt s módot a rendezőnek a legjobb teljesítményre. Ne másolják a mai színpadot. Sem darabban, sem színészen, sem rendezésben és dramaturgiában. Hiszen a tömegek a

filmé. Mi, színházi emberek és a színház fiai, sírjuk és szenvedjük ezt a felismerést. Használja ki a magyar filmgyártás ezt a biztató és hatalmas konjunktúrát. Hiszen

a film tradíciótlansága, az új terület lehetőségei szinte korlátlan szabadságot adnak a hívó és termelő léleknek. Ez a lélek fantasztikus csodaként teremtette meg a virágzó magyar filmgyártást. Amit a lélek akar, azt a tudás, tehetséges hozzáértés, üzletien józan munkaenergia a valóságba is át tudja vinni. Csak néha új járművel kell a cél felé indulni. Nem kell delizsánsz. Hiszen van repülőgép is. Csírázó erő, lélek, bátorság, vállalkozási kedv volt eddig is, van ma is a magyar filmvilágban. Ha ezeket az elemeket közös nevezőre hozzák, biztos, hogy a virágzó magyar filmpar megszűli a verseny- és exportképes művészi filmet is. A „Halálos tavasz”-ról már tárgyalnak Párisban!...

Minden játszási napja ünnep lesz;

ha teljes berendezést, hangos berendezést,

vetítógépet,
fotocellát,
csapószeleket,

vagy bármilyen berendezési tárgyat, felszerelési cikket

nálam vesz!

Eladás-vétel-csere.

Vidéki mozgók megbízottja

ADLER FERENC

Budapest,

VII., Erzsébet-körút 9—11

(New York-palota)

Telefon: 149-431

A film az USA iskoláiban

Irta:

VIDACS ALADÁR dr.,
áll. gimnáziumi tanár (Makó)

Hogy az U. S. A.-t a „korlátlan lehetőségek hazája” jelzővel díszítik, ezt a „jenkik” nemcsak nyugodtan tűrik, hanem büszkének is rá. Valóban: Amerikában a pénz nem akadály, ha mást a világon sehol sem látható technikai bravúrok megoldásáról van szó. Mi, öreg Európa-lakók, legszembeszökőbben éppen a film révén szoktuk az ilyesmit fejcsóváló tisztelettel tudomásul venni. Az amerikai „korlátlan lehetőségek” annyira átmentek a köztudatba, hogy hajlandók vagyunk sokszor a valóságnál inkább többet elhinni, mint kevesebbet. Most, amikor az alábbiakban az amerikai iskolákba óhajtjuk néhány percre elvezetni a film iránt érdeklődő olvasót, megpróbáljuk ezt azon a módon, ami sem több, sem kevesebb a — valóságnál.

Az Amerikai Egyesült Államok, miként a technika minden területén, ugyanígy a filmtechnikában is évekkel Európa előtt jár. Azt azonban előre meg kell jegyeznünk, hogy az U. S. A.-ban a filmmel való tanítás még sincs egységesen megszervezve. Ahogy az iskola itt magánintézmény (az U. S. A. törvényei szerint bárki alapíthat iskolát), ugyanúgy az oktatófilm ügye is a legkülönbözőbb magánkezekben van.

Vetítőgépeik különböznek. A 16 mm-es gépek közül gyakran használják a Victor, Ampro, Eastman-Kodak, Bell & Howell gyártmányú gépeket. Az egyes iskolák a gyártmányt és típust szabádon választják ki és a gépet attól a kereskedőtől vásárolják, akitől éppen akarják. A gépek ára 50 dollártól több száz dollárig terjed. A keskeny-gépeken kívül még mindig sok normálfilmvetítógépet is használnak. A hangosfilm egyes államokban (pl. Pennsylvania) kedvelt, másutt (pl. Nebraska) nem szívesen alkalmazzák. A népesebb iskoláknak rendszeren nagyobb vetítőtérmeik van, amelyben a megszokott mozgóképszínházi nagyságú vászonra vetítetnek. Az amerikai iskolákban egyébként is — úgy látszik — szeretik a nagyméretű képet. Csak elvétve használnak 4×4 lábnyi (kb. 1.20×1.20 m) kis vásznat. A tantermi vásznon anyaga sokszor azbeszt-szövet, vagy tűzmentesre impregnált közönségszövet. Nálunk ismeretlen amerikai különlegesség az ú. n. üvegszövet. Ez üvegyapótból szőtt vetítőernyő.

A filmoktatás az U. S. A.-ban — ha szervezetlen is — de mindenfajta iskolában megtalálható, a „Kindergarten-től (óvoda) az egyetemig. Persze, azzal a feltétellel, hogy az illető iskola a berendezést meg tudja venni. Előfordul, hogy az iskolát fenntartó egyesület költségvetéséből vetítőgépre nem telik. Ezenkor az iskola — ha van a helybéli Szülőket Tanító Szervezethez fordul fedezetért, hogy a tervezett új program megvalósulhasson. Sok szegényebb vidéken lévő és kicsi iskola azonban képtelen arra, hogy filmvetítógépet szerezzen be. Jó, ha több iskola közös vándor-gépet szerezhet be. A kedvezőbb anyagi körülmények között lévő iskolákban viszont egyszerre több gép és saját önálló filmtár is van. Egy

2200 tanuló iskolából büszkén írja az egyik pedagógus, hogy náluk négy néma- és egy hangosfilmvetítógép van állandóan használatban. A gépek kezelését az amerikai nevelők egyhangúan „egyszerű”-nek mondják és így nem is nagyon látogatják azokat a tanfolyamokat, amelyek a különböző tanárképző intézetek és egyetemek a filmkezelés tanítására rendeznek. Bár néhány állam megkívánja, hogy azok, akiket az iskolai tanításra képesítenek, bizonyos okmányyszerűen igazolható jártasságot szerezzenek a szemléltető eszközöknek és így a filmnek használatában is. Van iskola (Ohio), ahol a filmvetítést az órán erre kijelölt „operátor-tanulók végzik.

A filmet az iskola vagy megveszi, vagy a szétszórótársaságoktól (Film-Distributing Agencies) bérért kölcsön veszi. Sok filmet lehet díjtalanul szerezni az állami múzeumoktól, a szállítási költségek fedezésének feltételével. Ingyen adják kölcsön a filmeket a különböző ipari vagy kereskedelmi vállalatok is, amelyek ezzel saját árujukat népszerűsítik, de legtöbbször sokat használnak jó trükkfilmjükkkel a tanításnak is. Oktatófilmét akár magánember, akár hivatásos filmember vagy vállalat is készíthet. A Movie Industry (filmipari vállalat) gyakran megküldi az iskoláknak használatra azokat a filmjeit, amelyeket a filmszínházak műsorában már bemutatott és amelyek nevelői, történelmi, irodalmi stb. értékek. Sok iskolán maguk a tanárok készítik a filmet, azután az egyes iskolák a másolatokat filmtárak részére egymás között kicserélik. Legutóbban a hollywoodi kereskedelmi producerek is nagy érdeklődést mutatnak a nevelésiügyi filmek iránt. Ha a filmet normál-mozgóképszínházakban bemutatni nem akarják, akkor a felvételek keskeny-anyagra készülnek. Ugyancsak keskeny negatívra veszik fel újabban már a hangosfilmeket is, a „redukálást” lehetőleg elkerülik. Az iskolai filmek laboratóriumi kidolgozását sok vállalat végzi. Az ERPI Picture Corporation (Electrical Research Products, Inc., New York City) munkáját majdnem valamennyi államban ismerik és dicsérik.

Oktatófilm-cenzúra az U. S. A.-ban nincs. A filmeknek pedagógiai szempontból való ellenőrzése és alkalmazása teljesen az illető helybéli iskolaszék tagjaira tartozik. Az amerikai úgy gondolkodik, hogy az a film, amelyre nincs szükség, vagy amelyik a különböző iskolaszéki tagok tetszésével nem találkozik, úgyszólván rövid életű, mert versenyképtelen és végeredményben rövidesen kivonják a forgalomból. Az Egyesült Államok pedagógusai szerint az ellenőrzésnek ez a legegészségesebb fajtája. De — mint azt kérdéseinkre a New York melletti King Ferry-beli egyik tanügyi főfelügyelő önbizalommal felelte — egy iskolavezető sem engedné meg az U. S. A.-ban, hogy iskolájában a nevelés szempontjából káros filmet mutassanak be.

Az Egyesült Államokban az oktatófilmek használatát mindjobbban felkarolják, olyannyira, hogy a mi európai szemünknek úgy tűnik, mintha egyes helyeken az oktatófilm értékét kissé túl is becsülnék. (Ámbár lehet, hogy ez a fejlődésnek egyik szükségszerűen következő és a maga idejében természetes állapota.) A Nemzeti Nevelésiügyi Egyesületnek (National Education Association, ez az U. S. A. tanárainak nemzeti egyesülete, Washington D. C.) külön nemzeti bizottsága alakult (1938), mely az iskolákban való filmoktatás fejlesztését, az ehhez vezető utak tanulmányozását magára vállalta. Ugyancsak ilyen kutató és tanácsadó szervek a Washingtoni Nevelésiügyi Hivatal is. (Bureau of Education, Washington, D. C., Department of the Interior.) Irányítást és segítséget nyújt bárkinek az Aktatófilm-tárak szövetsége (Association of School Film-Libraraires Inc.) is. Nagy szerepet játszik a filmoktatás fejlesztésében még némely kereskedelmi vállalat, mint pl. a chicagói Szemléltető Oktatási Társaság (Society for Visual Education, Inc., 327. South La Salle st., Chicago), vagy a már említett newyorki ERPI. Az egyéges megszervezésnek és fejlesztésnek azonban, úgy látszik, elháríthatatlan akadálya lesz az iskolák magánvállalati jellege és sokfélesége.

Más szóval: a „korlátlan lehetőségek hazájában” is vannak korlátok.

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

Az
idei
legjobb
WARNER
vígjáték

Az ördöngös fruska

**John Garfield,
Rosemary Lane, Priscilla
Lane és Lola Lane**

Rendezte :

Kertész Mihály

ÚJ FILMEK

Asszonyok

(The Women)

Irta: C. Boothe

Rendezte: Cukor György

Főszereplők: Norma Shearer, Joan Crawford, Rosalind Russel

Gyártotta: Metro

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Beöthy Lydia

Hossza: 2455 méter

Cenzura: felüli

Kölcsönző: Metro

Bemutatta: Corso, március 19.

Szabkbemutató: Corso, március 21.

★

Sylvia Fowler, a gazdag és pletykás szépasszony azt hallja, hogy Mary barátnőjének az ura, Stephen Haines valami asszonyhistóriába keveredett. Azt is megtudja, hogy Crystal Allennek hívják a lányt, aki kiszolgálónő egy parfümüzletben. Felhívja Edit Pottert, Maryvel közös barátnőjüket és pletykás élvezettel újságolja neki a hírt. Mary szerelmes az urába, imádja a gyerekeit, kis Maryt és felháborodva és kétségbeesve tudja meg az igazságot. Felkeresi az édesanyja is, aki szintén hallott Stephen hűtlenségéről és inti Maryt, hogy ne tegye szová az urának a dolgot. Figyelmezteti, hogy ez Stephennél csak futó kaland, alapjában csak a feleségét szereti és az egész dolog nyomtalanul és hamarosan el fog múlni, ha Mary nem teszi szová és nem rendez jelenetet. Megfogadja édesanyja tanácsát, elutazik vele Bermudára néhány hétre. Az édesanyja még attól is óvja, hogy bizalmas legyen barátnőjével és tanácsukat megfogadja, mert azok a tanácsok csak arravalók lennének, hogy tönkretessék az életét. Visszatérve Newyorkba, Mary barátnőjével együtt egy divatbemutatóra megy. Crystal, aki most már Stephen barátnője, szintén ott van. Sylvia ráveszi Maryt, hogy menjen be Crystalhoz, aki a szomszéd fülkében próbál és követelje, hogy szakítson az urával. Crystal fölényesen vág vissza azzal, hogy ez talán Stephen dolga. Stephen megígéri a feleségének, hogy végetvet ennek a kapcsolatnak. Azonban az egyik „jóbarátnő” közben már elmesélte kőszá híreit egy újság pletykarovatvezetőjének, aki megírta az egészet. Emiatt aztán Mary teljesen elveszti önuralmát, összevész Stephennel és követeli a válást, noha jól tudja, hogy Stephen őt és nem Crystal szereti. Édesanyja is figyelmezteti, hogy Stephen nem akar válni, tehát ő se kívánja, de Mary azt állítja, hogy kell egy ilyen megrázkódtatás az urának, hogy felismerje az iránta való érzelmének erősségét. Mary Renóba utazik a válás miatt. A vonaton találkozik barátnőjével, Peggyvel, aki szintén válik, noha nagyon szereti az urát. Ezt a kis menyecskét is addig uszította Sylvia rossz májű megjegyzéseivel, amíg akarata ellenére belekergette a válásba. A vonaton ismerkednek meg az idős De Lave grófnéval, aki már negyedszer válik és Miriam Aaronsszal, a volt girlel. Az asszonyok együtt laknak egy kis tanyán Renóban, amíg a váláshoz szükséges idő letelik. Renóban jön rá Peggy, hogy kisbabája lesz és Mary közbenjöttével boldogan kibékül az urával. Miriam bevalóta a grófnénak, hogy őt válása után Howard Fowler, Sylvia férje veszi majd

el. Mindnyájan igen meg vannak lepve amikor egy szép napon Sylvia is megérkezik Renóba. A férje meglegelte szörnű természetét, kidöbta. Persze Sylvia nem tudja, ki miatt válik az ura, de egy újsághír révén megtudja, hogy Miriam az ok. Parázs verekedés kerekedik a két asszony között, Sylvia mindenkivel összevész, még Maryvel is. Aznap, amikor kimondják Mary választ, Miriam keményen megleckézteti, hogy hiúságból elhagyta az urát és kiszolgáltatta Crystalnak. Mary belátja hibáját és boldogan rohan a telefonhoz, mikor jelentik, hogy az ura keresi. Legnagyobb kétségbeesésére azért hívta fel, hogy tudassa vele, hogy elvette Crystal feleségül. Mary vigasztalhatatlan. Mary az édesanyjával és kis Maryvel él. Vacsorát ad renoi barátnői tisztelőre, a hazatérés második évfordulóján. A vacsora után mindnyájan egy mulatóhelyre készülnek, de Mary nem tart velük. Edit most már megmondja Marynek, hogy örül, hogy nem megy velük, mert tudja, hogy Crystal, Stephen és Sylvia is ott lesznek a mulatóban. Mikor a vendégek elmennek, Mary lefekszik és a kis Mary odabújik hozzá. Elmondja az édesanyjának, hogy Stephen halálosan szerencsétlen és hogy Crystal nagyon is kedvesen cseveg valakivel telefonon. Mary rögtön tudja, hogy Crystal hűtlen Stephenhez, de azt is tudja, hogy csak őt szereti és itt a pillanat, hogy helyrehozza a hibákat, amiket elkövetett. Felpattan az ágyból, felöltözik és elrohan a mulatóhelyre barátnői után, mert tudja, hogy a férje is ott van. A női ülőzében találkozik Sylviával, akiből ügyes trükkel kiszedi, hogy kivel van Crystal jobban, ráuszítja az illetőre a pletykarovatvezetőt, hogy senki semmit ne tagadhasson le. Miriam néhány perc múlva jelenti, hogy megvan a botrány, de Peggy is sietve szalad Maryhez, hogy az ura kint várja, szeretne vele beszélni. Mary boldogságtól ragyogó arccal siet a párja felé.

★

Száznál több nő szerepel ebben a filmben, de egyetlen férfi sem, pedig a légiónyi nő minden gondolata a férfi. A főleg rossz női típusok lapjából virágként illatozik az egyetlen jó nő, az angyal, a hűséges feleség, akitől a bűn gondolata is távol áll. Jól emlékezünk még a filmnek a Vigszínházban évekkal ezelőtt bemutatott darab-elődjére. A remek film után csak most értékelhetjük igazán a darab magyar színpadi bemutatását. A film egyébként — félreértés ne essék! — pörére vetközteti előtűnik az asszonyok titokzatosnak, kiismerhetetlennek hitt, pikánsan érdekes világát. A tarka női társadalom természetesen akaratlanul is valóságos divatrevü.

V. D.

Mégis szép a világ

(It's Wonderful World)

Irta: Ben Hecht

Rendezte: W. S. van Dyke

Főszereplők: James Stewart, Claudette Colbert

Gyártotta: Metro

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Radó István

Hossza: 2378 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Metro

Szabkbemutató: Royal Apollo, március 19.

★

Guy Johnson, a fiatal magán-detektív, irodájától azt a megbízást kapta, hogy tartsa szemmel Willie Heywardot, az

iszákos milliomosfiút, aki részegségében különböző botrányokat okoz a newyorki mulatókban. Heyward éppen negyedik feleségét vitte oltár elé, amikor az esküvő estéjén Guy telefont kap, hogy Heyward ismét botrányokat okoz. Guy Johnson üldözi egyik bárból a másikba, míg végre elérkezik egy szállóba, ahol Heyward Dolores Gonzales színésznőt keresi. Dolores volt ugyanis a milliomos bizalmas barátnője az utolsó hetekben és az esküvő hírére házassági ígéret megszegése miatt perrel fenyegette meg Heywardot, aki ebben az ügyben akarta felkeresni a leányt. Amikor Guy Johnson Heyward nyomát követve, belépett Dolores szobájába, holtn találja a táncosnőt, aki mellett ott áll Heyward füstölő revolverrel a kezében. A milliomos tagadja, hogy ő ölte volna meg a leányt, de részegségében nem tud felvilágosítást adni arról, hogy mi történt és hogyan került kezébe a revolver. Százezer dollárt ígér Guynek, ha sikerül tisztázni őt a gyilkosság vádjától. Heywardot letartóztatják, megindul ellene az eljárás, miután azonban Guy a gyilkosság kinyomozása érdekében, néhány napig rejtette a milliomos, őt is elfogják. A bűnper tárgyalásra kerül, Heywardot halálra ítélik, Guyt pedig, mint bűnrészt, sok évi fegyházra. Guy a fegyházba szállító közben megszökik. Szökése után összeakad egy Edwina Corday nevű költőnővel. A költőnő eleinte idegenkedik a különös modorú és rejtélyes fiatalembertől, aki gyilkosságról, szökevényről beszél és aki fél a rendőrségtől, majd amikor Guy részletesen elmondja, hogy tulajdonképpen mi történt vele és mi elől menekül, szövetségessévé szegődik és a legnehezebb helyzetekben sikerül neki Guyt kihúznia a bajból. Guy lassankint mind közelebb jut a rejtély megoldásához és akkor, amikor Heyward kivégzésének napja már elérkezett, sikerül neki Dolores Gonzales meggyilkolásának összes körülményeit és a gyilkosság bűnöseit kinyomoznia.

★

Tegnap még egy cowboy-film sheriffjeként mulattatott bennünket a csupa-flegma James Stewart, most pedig egy detektív szerepében felülmúlja minden eddigi alakítását. A történet szerint egy gyilkosság tettesét kívánja leleplezni és a bizonyodalmak során őt gyanúsítja bűnösnek a rendőrség. Nehéz volna nagyjából is ismertetni azt a rengeteg fordulót, amelyet hősünknek — egy váratlan hölgyismerősével súlyosbítva — el kell szenvednie addig, amíg végre kiderül, illetve be tudja bizonyítani, hogy ártatlan és amíg végre elhiszi és a közönséggel is elhítteti, hogy „mégis szép a világ!”

V. D.

Andy Heardyt elkapja a szerelem

(Andy Hearty Gets Spring Fever)

Irta: Kay van Riper

Rendezte: W. S. van Dyke

Főszereplők: Mickey Rooney, Lewis Stone, Ann Rutherford, Cecilia Parker, Fay Holden, Sara Haden

Gyártotta: Metro

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Radó István

Hossza: 2339 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Metro

Szabkbemutató: Royal Apollo, március 20.

★

James Willit newyorki üzletember és Mark Hansen vegyész, felkeresik James

Feltétlenül szállítjuk t. vevőinknek az idei é v a d b a n:

1. Karosszék

2. Zúgnak a szirénák

3. Garszonlakás kiadó

4. Gül Baba

5. Mária két éjszakája

Elkészítjük:

6. Gyógykvártett

7. Pesti Karnevál

Az idei é v a d b a n szállítjuk:

1. Napoleon magánélete (ROYAL DIVORCE)

Főszereplő: Pierre Blanchair

2. Hulló csillagok (LA FIN DU JOUR)

Főszereplők: Jouvot, Victor Francen, Michael Simon

3. L'homme du niger

Szereplők: Harry Baur, Victor Francen, Annie Ducot. A film **hetek óta Párisban** a legnagyobb siker.

4. Marionett

Szereplők: Theo Lingon, Paul Kemp

5. Sejk fia

Főszerepben: Rudolf Valentino és Bánky Vilma

6. Verdi

Főszereplő: Gigli, a legnagyobb élő tenorista

Palatinus filmterjesztő kft.
Budapest,

Erzsébet-krt. 9—11.

Telefón: 145—411, 145—412.

Hardy bírót azzal, hogy meg akarják venni a földjét, amelyet Hardy bíró eddig értéktelen, kavicsos talajnak tartott. Vendégei az állítják, hogy a föld az alumíniumgyártáshoz fontos bauxitot tartalmaz. Ugyanennek a napnak délutánján Hardy bíró fia, Andy, felkeresi kis barátját, Pollyt, de mikor Pollyéknál egy csinos tengerészhadnagyot talál, csalódottan és féltékenyen távozik. Willit és Hansen vételi ajánlatot tesznek Hardy bírónak azzal, hogy ők maguk akarnak alumíniumgyárat alapítani. Erre a célra a hiányzó összeget kölcsön útján kívánják megszerezni. Hardy bíró kijelenti, hogy ő és barátai hajlandók résztvenni a vállalkozásban. Andyt az iskola új dramaturgiai tanárnyéja és a vizsgaelőadás érdeklí. Rose Meredith, az új tanár, aki alig idősebb tanítványainál, felszólítja növendégeit, hogy a vizsgaelőadásra szánt darabot írják meg ők maguk. A választás Andy „Vihar Tahitiben” című drámájára esik és mialatt az egész osztály a nagy eseményre készül, Andy halálosan beleszeret Rose Meredithbe és a műkedvelői előadás jogcímét ad neki arra, hogy minden szabad idejét az imádott tanár mellett töltsse. A hetek múlnak, de Willit és Hansen még hozzá sem kezdtek a gyár felépítéséhez. Hardy bíró utána akar járni a dolognak, elmegy az irodába és ott megtudja, hogy Willit és Hansen eltűntek és magukkal vitték Hardy bíró és barátainak a pénzét is. Hardy bíró keserű szemrehányásokkal illeti önmagát, amiért barátainak akaratlanul is ilyen nagy kárt okozott és el sem tudja képzelni, hogy fogja megtéríteni kárukat. Ezen az estén, a darab főpróbája után, Andy bevallja nagy szerelmét Rosenak. Rose nem akarja megbántani a fiút, és megígéri, hogy a vizsgaelőadás után fog válaszolni vallomására. Másnap Hardy bíró megbeszélésre hívja össze barátait és közli velük Willit és Hansen árulását, valamint azt is, hogy a telek értéktelen. Vigasztalásul azt is elmondja, hogy tudomására jutott, hogy a város drága pénzért vásárol kavicsot útépités céljaira. Felajánlotta tehát az ő földjét, amely bőségesen fedezné a város kavicsszükségletét. A vezetőség elfogadta az ajánlatot és így Hardy bírónak módjában áll megtéríteni barátai kárát, sőt még valami pénze is marad. Este nagy sikerrel zajlik le a vizsgaelőadás, melyre megérkezik — Rose vőlegénye is. Az előadás után Rose mindent megmagyaráz Andynak, aki végül is megvizsgálatóva megy el az estélyre, amelyet Polly rendez a nagy siker és kibékülés öröme.

*

A Mickey Rooney-sorozat legújabb filmje a közönség kedvenc nagykamaszának pubertásos szerelmét leplezi le minden kulisszatitkával, olyan kedvesen és izléseken, amit csak Amerika tud így felállítani és ami csak ettől a természetes, egészséges, aranyos kölyöktől valódi és

mulatságos. Ahogy a film címe mondja, Mickey Rooneyt a történet keretében „elkapja” a szerelem és bár alaposan fejbe-köliintja, a végén úgy kijózanodik tőle, hogy egyik percről a másikra érett, okos férfi válik belőle. A film iskolapéldája annak, hogyan lehet a legkényesebb témát is filmbre szervirozni anélkül, hogy az erkölcsökön és a jóízűlcsen a legkisebb csorba essék.

V. D.

Oz, a csodák csodája

(Wizard of Oz)

Írta: Frank Baum

Rendezte: Victor Fleming

Főszereplők: Judy Garland, Jack Haley, Frank Morgan, Bert Lahr, Ray Bolger

Gyártotta: Metro

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Szabó Lőrinc

Hossza: 2860 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Metro

Bemutatta: Royal Apollo, március 21.

Szakbemutató: Royal Apollo, március 21.

*

Dorothy nagynénje farmján él Kansasban. Van egy elválhatatlan jóbarátja: Toto, a kutyája. Egy napon Toto megharapja a kellemetlen szomszédasszonyt, aki el akarja pusztítani a kutyát. Dorothy biztonságosabbnak látja, ha kedvencével elszökik hazulról. Az erdőben találkozik egy vándormutatóval, aki figyelmezteti, hogy nénikéje aggodva keresi Dorothy hazasiét, de már útközben alig tud megbirkózni a ciklonnal. Mikor hazaér, a vihar leszakít egy ablakot, amely fejbe-vágja a kislányt. Dorothy az ágyára rogy és úgy érzi, hogy a ciklon felkapja a házat, majd zuhanni kezd és nagy dobbanással földet ér. Dorothy ámulva nézi, hová került. Ez csak a szivárványon túli ország lehet! Csodálatos színekben ragyog körülötte minden, sosem látott virágok pompáznak. Az ámuló Dorothy elé csodaszép tündér, Tünde száll. Megmagyarázza Dorothynek, hogy a törpék városába került, Oz birodalmába. Az apró nép hálás Dorothynek, mert lezuhant háza agyonütötte a keleti Gonosz Boszorkát. Örömkömben nagy ünnepséget rendeznek, de ezt megzavarja a nyugati Gonosz Boszorka, aki testvére tulajdonát, a csodás rubin cipőt követeli, amely Dorothy lábára került. Dorothy megkérdi Tündét, hogyan juthat haza. Felvilágosítják, hogy erre csak Oz, a varázsló tud választ adni. Dorothy nekivág az útnak Toto kutyájával és hamarosan találkozik a Madárijesztővel, akit megszabadít póznájáról. A Madárijesztő elpanaszolja neki, hogy nincs agya és csatlakozik Dorothyhoz, hátha rajta is tud a hatalmas Oz segíteni, hátha ad neki eszt. Vándorlásukban a Bádóg Favágóra bukkannak, akinek viszont nincs szíve. Most már hármasan vándorolnak tovább, mert ha valaki, ak-

kor Oz varázlója tud majd neki szívet adni. Sűrű vadonba érnek, ahol vadállatok bögeése riasztja meg őket és elébük toppan egy félelmes oroszlan. Vadul támad a Madárijesztőre meg a Bádóg Favágóra, majd végül Toto kutyát veszi üldözőbe. A bátor kis Dorothy ezt már megelégedéssel és hatalmas pófont mér az oroszlanra. Legnagyobb bámulatukra a félelmes vadállat sírvafakad, bocsánatot kér és elzokogja bánatát: ő, a vadon királya gyáva féreg, nincs bátorsága. A kis társaság tanácsára ő is felkerekedik Ozhoz, hogy varázsoljon belé bátorságot. A Gonosz Boszorka rengeteg akadályt gördít útjukba, de Tünde, a jó tündér segítségével mégis eljutnak a Smaragdvárosba s a rubin cipő láttára még bebocsátást is nyernek Oz-hoz, a varázslóhoz. Előadják kérelmüket és Oz egy feltételhez köti a teljesítést: pusztítsák el a nyugati gonosz Boszorkát. A Boszorka csak azt leste, hogy Oz-ból kijöjjenek, szárnyas majmaival elfogatja Dorothyt és Totót és fellegvárába zárja őket. Előbb Totót akarja elpusztítani, aztán Dorothyt, mert míg él, nem veheti le a lábáról a rubin cipőt. Toto régi szokása szerint megszökik és segítségül hívja a három útítársát, akik a szárnyas majmok támadása után siralmas állapóiban maradtak az erdőben. Az esztelen, szívteien, gyáva fickók életrevalóságukkal, szeretetükkel és bátorságukkal megrögzik Dorothyt. A Boszorkát is elpusztítják és diadalmasan viszik a seprünyelet Oznak. A hatalmas varázsló azonban alkudozik, halasztást kér, rémiteni próbálja őket, noha joggal követelik az ígért teljesítést. Toto kutyája addig lábatlankodik a káprázatos teremben, amíg véletlenül leránt egy függönyt és a kis társaság leleplezi a csodás Ozt, aki nem egyéb mint humbug. Nagy a szomorúság, hogy mármost hiába volt minden hőstett, vágyaik nem teljesülhetnek. Oz azonban bölcsen megmagyarázza nékik, hogy nem kell csodára várni, hogy vágyaik teljesedjenek. A Madárijesztő okos, a Bádógember jószívű, a Gyáva Oroszlan bátor, csak egyikük sem eszmélt még rá. Nehezebb Dorothy esete, aki mindenáron haza akar kerülni Kansasba. Rajta már nem Oz, hanem a jó Tünde segít, aki megtanítja arra, hogy igazi csodát csak a szeretet tehet. Ha ő szívből szereti a családját és otthonát és minden érzésével hazavágódik, akkor haza is fog kerülni. A csoda megtörténik, Dorothy otthon, kis ágyában ébred fel. Mind ott vannak körülötte, családja, pajtásai és Toto. A kislány boldogan sóhajt fel: „Mindennütt jó, de legjobb otthon!”

*

Csütörtöki szakbemutatóján másodszor volt alkalmunk megcsodálni ezt a filmet, amelyről első benyomásképen, néhány héttel ezelőtt már írtunk. Ezúttal Szabó Lőrinc stílusos felirataival és remekbe kötött verseivel adjusztálva láttuk a filmet. A magyar fálalás természetesen fokozza a különleges alkotás különben is nagy értékét és teljességgel közel hozza a történetet a néző megértéséhez és szívéhez. Az amerikai filmkultúrának ezt a különleges remekművét most ezer ember jelenlétében néztük-hallgattuk. Érdekes volt figyelni, hogy a szakbemutató közönségére, közöttük a sajtó meghívott képviselőire, milyen hatást tett a fantasztikus mese-történet, a még fantasztikusabb szereplők, a pazar, tarka díszletek, a film színes technikai feldolgozása, végül az a derűs szatíra, amely gyermekmese alakjában a legmélyebb filozófiára tanítja a felnőtteket. Az elismerés, a csodálat ki-

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM
CASINO
CITY
CORSO
DÉCSI
FORUM
OMNIA
RADIUS
ROYAL APOLLO
SCALA
URÁNIA

Jöjjen elsején
Walt Disney
Walt Disney
Asszonyok
Jöjjen elsején
Ha eljön a holnap
Göre Gábor
A szerelem beleszól
Oz
A vénlány
Kitty

márc. 20-tól
márc. 14-től
márc. 21-től
márc. 19-től
márc. 20-tól
márc. 23-tól
márc. 23-tól
márc. 21-től
márc. 21-től
márc. 14-től
márc. 21-től

Objectiv
Hausz
Universal
Metro
Objectiv
Universal
Pflumm
Hausz
Metro
Warner
UFA

**Büszkén jelentjük:
4 megjelenés,
4 országos siker!!**

Kirchfeldi pap

5 PREMIER HÉT, MINDENÜTT REKORD BEVÉTELEK

Bercsényi huszárok

5 PREMIER HÉT, 7 UTÁNJÁTSZÓ HÉT
MINDENKI PROLONGÁLJA, VAGY SIET REPRIZ DÁTUMOT SZEREZNI!

Dzsungel Jim (Tigriskarmok)

A kismozik legbiztosabb üzletfilmje.
A budapesti RIALTÓ MOZI már második hétre prolongálta!

Mátyás rendet csinál

MÁLY GERŐ POMPÁS VIGJÁTEKA. BIZTOS ÜZLET!!

**Husvétkor az ország
600 mozija közül 84
Kárpát-filmet játszik**

FILMKERESKEDELMI KFT.

Budapest, VII., Erzsébet-kr. 8. II. em. T.: 422—577, 220—299.

sérte végig a film szereplőit: a képzelet holdog országa után vágyódo leánykát, három pajtását, az üresfejű madárijesztőt, a szív nélküli bádög-favágót, a gyáva orosz lányt, végül a Tündérország Jó Szellemét, a boszorkányt és Ozt, a szemfényvesztő varázslót, felejthetetlen figuráit ennek a felejthetetlen filmnek. Kötetrelátó tudnánk írni a Metro idején atraktív filmjéről. A dicsőítő legszebb hangján szeretnénk megemlékezni róla, ha módunkban állna, mert az a célunk, hogy hirdessük azt a sok-sok szépséget, értéket, ötletet, kivitelbeli rendkívüliséget, amelyek klasszikus remekké emelik az új világ legújabb filmproduktumát. Elegendő hely híjján röviden csak arra hivatjuk fel olvasóink figyelmét, hogy siessenek megtekinteni ezt a filmet, ha kétórai, igaz művészi gyönyörűségben akarnak részécsülni.

V. D.

Jöjjön elsőjén!

Írta: Békeffi István
Rendezte: Ráthonyi Ákos
Szabórendező: Jenei Imre
Zene: Kiss Angyal Ernő dr.
Karmester: Vincze Ottó
Főszereplők: Turay Ida, Páger Antal, Jávor Pál, Sulyok Mária, Rózsahegyí Kálmán, Kiszely Ilona, Szaplóczay Éva, Dénes György
Beszél: magyarul
Gyár: Hunnia
Gyártotta: Mester-Objectiv
Gyártási vezető: szalonai Kiss Miklós
Felvételező: Pécsi Dénes
Kép: Eiben István
Hang: Lohr Ferenc
Összeállította: Kerényi Zoltán
Diszlet: Simoncsics-Iliszi
Segédoperatőr: Doba János
Állványképező: Manninger János
Fodrász: Ivanicza György
Hangrendszer: Tobis-Klang
Laboratórium: Kovács és Páludi
Scripter: Sándor Lajos
Hossza: 2169 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Objectiv
Bemutatta: Atrium, Décsi, március 20.

hogy a szépasszony fellátogat Virágh úr lakására. Így történik, hogy amikor Kató kisasszony becsönget a lakásba, már ott találja Árvay feleségét. Az inas természetesen ki akarja dobni, de nem hagyja magát: betör a pástoróra és kijelenti, hogy addig nem megy el, amíg az elmaradt részleteket ki nem fizetik. A szerelmi jelentéssel parázs botrány lesz és a szépasszony, mikor meghallja, hogy a férje is itt van a házban, elmenekül. Kató kisasszony egyedül marad Virágh lakásán és Péter hevesen udvarolni kezd neki, megbeszéljük, hogy elmennek egy előkelő mulatóba vacsorázni. Árvay úr nem sejt semmit a háta mögött fejlődő szerelmi kalandról — egészen addig, amíg másnap furcsa dolgokat nem tapasztal a szigetutcai házban; mért ennek a háznak minden lakásában történik valami. A Virágh úréval szemben lévő lakásban az ügyvéd úr felesége is veszedelmes flörtbe kezdett a parkettáncossal. Az ügyvéd úr éppen akkor jön váratlanul haza, amikor a táncpartner ott van látogatóban. A táncos, a mindenes repülnek, az asszony pedig megmérgezi magát. A házban lakó orvost hívják le hozzá, aki éppen a második emeleti dízőnek udvarolgotott és feleségét, gyermekét elhanyagolta... Árvay urat megdöbbeníti ez a sok szerelmi botrány és maga is gyanút fog. Elhatározza, hogy ez egyszer maga is váratlanul hazarohan. Kató, hogy megmentse Árvay úr boldogságát, beront megint Virágh Péterhez, hogy hazaküldje az asszonyt. Az asszony azonban kijelenti, hogy a férje már csak a búcsúlevelét találja otthon, ő nem tér vissza többé hozzá, elutazik Virágh Péterrel... Árvay elolvassa otthon a levelet és minden hírtelen összeomlik benne; mintha hirtelen megöregedett volna, úgy indul el útjának folytatására — és újra becsönget Virághhoz. Itt együtt találja a feleségét Péterrel — de Kató is ott van és megmenti a helyzetet. Az asszonynak megmagyarázza, hogy Virágh sohasem venné őt feleségül, csak könnyű kalandnak szánta az utazást... Az asszony megdöbben és elhatározza, hogy visszatér férjéhez. Árvay megérti, hogy most visszakapja boldogságát, letagadja, hogy közben otthon járt és olvasta a levelet. Virágh úr kifizeti adósságát és két boldog pár indul neki az új életnek.

Kitty és a világkonferencia

(Kitty und die Weltkonferenz)
Írta: Stefan Donat
Filmre írta: Helmut Kautner
Zene: Michael Jary
Főszereplők: Hannelore Schroth, Paul Hörbiger, Fritz Odemar
Gyártotta: Terra
Beszél: németül
Magyar szöveg: K. Halász Gyula
Hossza: 2620 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: UFA
Bemutatta: Uránia, március 21.

Egy előkelő svájci szállóban lázas izgalommal készülnek a másnap megnyitóló világgazdasági konferenciára. Megjelennek a világsajtó képviselői, közöttük Enthousen, egy fiatal hollandi újságíró is. Enthousen megismerkedik Madame Irene Sorellel, a nemzetközi konferenciák fel-tűnően szép és veszedelmes pénzügyi kalandorával. Sorel és társa, Gavard, a konferencia zavarosában igyekeznek halászni. Copradornak, egy parányi államban, gazdag petróleumforrásokra akadnak, s ezek feltárása attól függ, ad-e Anglia kölcsönt vagy sem? Ha igen, úgy a petróleum monopóliuma aranyat ér, ha nem — úgy-szólván értéktelen. Mindenáron meg kell tehát tudni, mi lesz a kölcsönnel? A szálló fodrász-szalónjában dolgozó manikűrös lányok is nagy izgalommal várják a konferenciát. Kitty elhatározza, hogy szert tesz egy udvarlóra. Megszólítja a szálló előtt gyanútlannal ácsorgó Enthousent, akivel elhiteti, hogy az angol delegációt vezető gazdasági miniszter titkára. Madame Sorel a fiatal újságíró is fel akarja használni terveibe, s megbiz-bizba, hogy igyekezzék megtudni, ad-e Anglia Copradornak kölcsönt. Enthousen úgy véli, hogy ez gyerekjáték, hiszen máris megismerkedett az angol miniszter titkárjával. Vacsorára hívja meg eszére Kittyt. Kitty, amikor este az előcsarnok-ban Enthousenre vár, tanúja lesz annak, amikor Sorel az újságíróval látszólag igen bizalmasan beszélget. Ezek után, bár mit sem sejtve „elárulja”, hogy Coprador megkapja a kölcsönt, nem akar többé vele vacsorázni. Másnak ígérkezett el, áll-lítja, s merész elhatározással megszólít egy előtte ismeretlen, rokonszenves urat, akiről nem is álmodja, hogy Sir Horace, az angol miniszter. Kitty úde bája való-sággal elbűvöli a minisztert, vacsorára hívja, s kitűnően mulat azon, amikor a kislány azt hazudja, hogy ő az angol miniszter titkára. Kitty elcsacsogja az Enthousennal való ismeretségét, sőt azt is, hogy az újságíró, aki egyáltalán nem kö-zömbös számára, most Sorelnak udvarol. Sir Horace és Kitty jóbarátságot fogad-nak, csak Enthousen keseredik el vég-képp, mert azt gyanítja, hogy a minisz-ter és „titkárja” között túlbizalmas a viszony. Sorel, az Enthousentől szerzett „kitűnő” értesülések alapján megvásárol-tatja Gavarddal a copradori monopóliu-mot. Sir Horace tudomást szerez arról, hogy a copradori kölcsön nagyon is ér-dekli a nemzetközi pénzkalandorokat. Megegyezik Kittyvel, hogy a lány az ő dolgozószobájában fogadja Enthousent s közli vele, hogy a copradori kölcsönből semmi sem lesz. Enthousen ezt felesé-l madame Sorelnek, a véleli megbízást visz-szavonják s Gavard márkí milliókat ves-zít ez egyszer a nemzetközi politikán. Sir Horace végül révbe segíti Enthousent is, aki egyedül kap tőle nagy szenzációt keltő nyilatkozatot azzal a feltétellel, ha jóvá teszi, amit Kitty alaptalan gya-núsításával vétett.

Virágh Péter, a nők bálványja, könnyel-műen pazarolja a család vagyonát. Nem érdeklí más, mint a szórakozás, a sport, az elegancia és főleg a nők! Tucat-számra rendeli a selyemingeket, a brokát nyak-kendőket — és nem fizet. A boltban, ahol számlája már veszedelmesen magasra emelkedett, el is határozzák, hogy pénz-beszédőt küldenek a nyakára. Kató kis-asszonyt el akarják bocsátani a cégtől, hogy inkasszánt vegyenek föl helyette, de Kató nem adja könnyen a kenyerét, maga ajánlkozik inkasszánsnak és elindul, hogy bevasalja az esedékes részleteket. A Sziget-utca 27. számú házban, ahol Vi-rágh úr lakik, összetalálkozik Árvay úr-ral, az inkasszánsok királyával, aki be-vezeti őt a pénzbeszedés nehéz művésze-tébe... mert a kis Katót mindenütt az-zal küldik el, hogy „jöjjön elsőjén”. Most már együtt járnak és így könnyebben megy a munka, Árvay úr valamikor elő-kelő mesterséggel foglalkozott: gazdag vállalkozó volt, aki tönkrement, de haj-páltól késő estig dolgozik, hogy gyönyörű fiatal felesége ne érezze a gondokat. Amíg a két inkasszáns lakásról-lakásra vándorol, az alatt Virágh úr és Árvay úr gyönyörű felesége veszedelmesen flörtöl-nek a Hullámfürdőben, sőt megbeszéljük,

Az ideai magyar filmvígjáték-tengerben úde, zöld szigetként hat ez az újdonság, amely egy emlékezetes sikerű színpadi vígjáték még sikeresebb filmváltozata. A forgatókönyv telve van filmszerű, optikai ötletekkel, a rendezés tetézte a filmreíró munkáját s a szereplők egytől-egyig a helyükön vannak. Fordulatos, mulatságos, eredeti méterről-métre a film és bizo-nyos mértékben irányt mutat a jövő ma-gyar filmvígjátékainak útja felé. Egész-séges, jól pattanó ötletek, helyzetek, mon-dások sorakoznak benne egymásután. A közönség alig győzi nevetéssel. Ennyi őszinte dicséret után azonban legyen szá-bad figyelemzetünk az ötletkeseket arra a néhány technikai műtesszere, amit még ma is ki lehetne kozmetikázni a kópiból.

V. D.

ALTISZT

17 éves szakmai gyakorlattal
 aki 13 évig egy helyben dolgo-
 zott, minden szakmai munkát vál-
 lal. Leveleket „Megbízható” jel-
 igére kér a kiadóhivatalba.

K E L L E M E S

HUSVÉTI ÜNNEPEKET
KIVÁN AZ**Kitty és a világkonferencia**

Hannelore Schroth, Európa legfiatalabb filmsillaga és Hörbiger Pál e pompás vígjáték főszereplői. A film háttere egy nagy nemzetközi konferencia izgalmasan érdekes, színes világa

Egyben közli igen tisztelt üzletfeleivel, hogy még a tavaszon 5 pompás filmet hoz forgalomba!

Tűz az óceánon

Mélytengeri bűvárok izgalmas világa ez a film, amelynek lenyűgöző cselekménye: harc a világot mozgató olajért! René Deltgen, Hans Söhnker és Winnie Markus állnak e csodálatos világba vezető film középpontjában

Kongó express

A titokzatos Afrika élete, a fehér ember örök küzdelme a fekete földrésszel! Willy Birgel, René Deltgen és Marianne Hoppe ennek az újszerű, izgalmas filmdrámának főhősei

Mesebeli herceg

Lilian Harvey új filmje! Bűbájos mese, amely a kéklő egü Itália legszebb tájain száguld vígjátéki tempóban a boldog befejezés felé

Lázadó szerelem

Ez a film és szereplője,
ILSE WERNER
a tavasz nagy meglepetése!

TAVASZI BEMUTATÓK!
TÉLI SIKEREK!

A filmben egy aranyos, üde fruska dominál, aki bár csupán egyszerű, szerény, kis manikűröslány, a svájci hotelban lezajló világkonferencia politikai primadonnáját, az angol miniszterelnököt is, csupán statisztaszerepre kényszeríti maga mellett — a történet szerint. Olyan jól esik őt látni, hallani, hogy nemcsak a néző, de a film többi magasrangú szereplője is és az egész világkonferencia-kabaré eltörpül. Paul Hörbiger, aki a cselekmény szerint szintén a nép egyszerű gyermeke, hiszen csak egy hotelportás, hasonlóan a női főszereplőhöz, a filmben sürgő-forgó világpolitikai nagyságok között toronymagasságban ugrik ki.

V. D.

A vén leány

(The Old Maid)

Írta: Zoe Akins

Filmre írta: Cosey Robinson

Zene: Max Steiner

Rendezte: Edmund Goulding

Főszereplők: Bette Davis, Miriam Hopkins, George Brent

Gyártotta: Warner

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2598 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Warner

Bemutatta: Scala, március 21.

*

Philadelphia, 1861, ... Delia Lovell egy nappal az esküvője előtt megtudja, hogy első kéréje, a könnyelmű Clem Spender otthagytá Páris, hogy visszatérjen Philadelphiába és elvegye őt. Delia már nem szakíthat második vőlegényével, a dúsgazdag James Ralstonnal és feleségül megy hozzá. A hírt Delia unokanővére, Charlotte mondja meg Clem Spendernek, aki közben megérkezett. Charlotte is szerelmes a jóképű fiatalemberbe és a meynyegző éjszakáján elmegy vele mulatni. Spender másnap bevonul katonának. Pár hónap múlva Charlotte nyugatra utazik, hogy ott állítólagos tüdőbaját kúrálja. Valóságban pedig azért, hogy vidéken szülessen a gyermeke, melynek Clem Spender az apja. Mivel nyíltan nem válhatja magáénak a leánykát, gyermekmenhelyet nyit és ott viseli a kis Tina gondját. Három év telik el. Delia sógora, Joe beleszeret Charlotteba és megkéri a kezét. Charlotte igent mond, de elárulja unokanővérenek, hogy Tina az édes gyermeke, mire Delia azzal az ürüggyel, hogy Charlotte „tüdőbaja” kiújult, lebeszéli Joet a házasságról. Rövid idő múlva Ralston meghal és az özvegyorsba jutott Delia magához veszi unokahúgát és Tinát. Mindkét nő imádja közös ideáljuk, Spender gyermekét és versenyeznek egymással Tina vonzalmáért. A fiatal leány jobban szereti Deliát, mert ez mindent megenged neki, míg Charlotte anyai kötelességtudásával neveli gyermekét. Amikor Tinát elragadja az első szerelem mámora, Charlotte meg akarja akadályozni, hogy találkozzék a fiúval, mert ennek szülei ellenzik a házasságot. Gazdag emberek, míg Tinának se családja, se hozománya. A fiú szüleit azonban leszereli Delia, aki

50 EZER PENGŐVEL

közreműködéssel társulnék ki-mondott jó mozihoz. Leveleket a kiadóba kérek.

örökbe fogadja Tinát és ezzel névhez és vagyonhoz juttatja a senki lányát. Tina csak az esküvője napján tudja meg Deliától, mivel tartozik a „vénleány”-nak, aki szerelméről és boldog házasság reményéről mondott le, hogy felnevelje őt.

*

A Warner ismét jó filmet jelentett meg. A multszázadbeli szentimentális történet bizonyára megtalálja az utat a közönség szívéhez. Ebbe a történetbe sok elevenséget vitt Edmund Goulding, a rendező. A főszereplők a Warner gárdájának legjobbjából kerültek ki. Miriam Hopkins színes alakítást nyújt, George Brent párperces szerepében is kitűnt. Szándékosan hagytuk utoljára Bette Davist. Róla csak felsőfokokban szabad beszélni. Alakítása hamisítatlan filmművészet: tiszta film és tiszta művészet. Egyetlen kémszövege beszédesebb, mint akármilyen drámai ki-törés. Maszkja is tökéletes. Bette Davisnak erről a szerepéről még sokáig fognak beszélni.

K. M.

MÜTEREM

Itt a tavasz!

Hivatalosan már beköszöntött a tavasz, s ha az időjárás egyelőre még nem nagyon siet a naptár igazolására, a zord idő sokáig már nem áccolhat a természet törvényeivel. Rövidesen, valószínűleg egyik hétről a másikra, különösebb átmenet nélkül tavaszi napsütés váltja fel a szokatlanul erős és hosszú téli hónapokat.

A filmeseknek a tavasz nemcsak a legkellemesebb évszakot jelenti, hanem a legszebb és legértékesebb legalkalmasabb hónapokat. Bár külső felvételek tavasztól őszig, sőt talán télen is készülhetnek, amikor az időjárási viszonyok csak megengedik, kétségtelen, hogy a késő-tavaszi hónapok a legértékesebbek a felvételgép lencséje számára és a legtöbb eseményes napot ígéri a gyártásvezetőknek.

Az elmúlt esztendő tavaszán, a magyar gyártási válság szomorú időszakában, bizony a legértékesebb felvételi hónapokat veszítették el gyártóink. Igaz, hogy az év második felében fokozott erővel meginduló filmtermelés igyekezett pótolni az első félév kiesését, az elmulasztott szép időt azonban már nem lehetett visszuarazsolni. Pedig ez nem közömbös a filmek minőségére! Akármennyire fejlődik is műtermi gyártásunk, a külső felvételek levegőjét, beállítási lehetőségeinek gazdagságát és természetesen szépségét nem nélkülözhetik filmjeink a jövőben sem. Sőt ellenkezőleg! A külföldi filmek fejlődése a külső felvételek előnyeinek fokozott kiaknázása felé mutat. Mind több természetes külső képet látunk az utóbbi időben bemutatásra kerülő külföldi filmekben.

A múlt év első felében bekövetkezett sajnálatos gyártási szünet tanulságai alapján mindent el kell követni, hogy az idén a legszebb hónapok filmgyártásunkban valóban a főtérre kerüljenek és mind a műtermekben, mind a párhuzamosan folyó külső felvételek színhelyén, minden előző évet felülmúló eredményről számolhassunk be. Várja

ezt a szakma a magyar filmgyártástól már csak azért is, mert hiszen nem látható előre, miként alakul a külföldi filmek behozatala a jövő évadban.

A Filmkamara vezetősége, a szakma jeleseitől, külön gyártási szakértő bizottságot alakított, a magyar filmgyártás függő kérdéseinek megoldására, a folyamatos munka biztosítására és a fejlődés elősegítésére. Értésüléseink szerint a gyártási bizottság a húsvéti ünnepek után azonnal megkezdi munkáját, sőt a bizottság tagjai már az első ülésre előkészítik javaslataikat, hogy minél gyorsabb ütemben és minél eredményesebben megvalósíthatóak a rájuk bízott feladatokat.

Az az ügyszeretet, amellyel a kormány a multban mindenkor értékes intézkedésekkel segítette gyártásunkat, valamint a gyártási bizottság összetétele, jogos reményt nyújtanak arra, hogy a Filmkamara javaslatait alapján — amelyeket érthető érdeklődéssel vár a szakma — az illetékes hatóságok megban tavaszt hoz majd gyártóinknak is...

*

HUNNIA-FILM

A Hunniában már el is fejezték a szünetet. A munka megindult mindket műteremben, sőt az Ott ahol Hunnia-Film a Dnyeszter vize zúg... című Takács-filmét rövidesen befejezik. Ezzel párhuzamosan folynak a Palatinus-cég Mária két éjszakája című filmjének a felvételei. Ezt a franciás finomságú filmet Balogh Béla rendezi, címszerepében először játszik filmen Szilágyi Szabó Eszter. A férfiszerepeket Csontos Gyula és Uray Tivadar alakítják.

A Magyar Filmirodában szorgalmas munka folyik. Már harmadik hete készül Podmaniczky Félix br. rendezésében az Erzsébet című nagy játékfilm, Karády Katalinnal, Tolnay Klárral, Jávor Pállal a főszerepekben. Az ünnepek utáni héten is tovább tartanak a felvételek, de valószínűleg még ebben a hónapban elkészülnek a film műtermi felvételei.

LAPSZEMLE

ÚJ VILÁG, 1940. III. 21. Filmbank — Angliában. — Négy magyar filmet vittek Németországba.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÖZLÖNY 1939. XI. 11. Lohr Ferenc: Korszerű hangfényképezés a filmen.

MAGYARSÁG, 1940. III. 17. Összeomlik a francia filmipar.

NEMZETI UJSÁG, 1940. III. 17. Hollywood legújabb szenzációja a „mesterséges óceán”.

VIRRADAT, 1940. III. 18. Kecsk Antal nyilas képviselő válaszol Zilahy Lajos „vasbotos” sajtótámadására.

SZTAR, 1940. IV. Békeffi István: Legvidámabb emlékem a „Jöjjön elsején”-ről. — Hamza Ákos: „A szakállas sztár”. — Beszélgetés Korlánc Merle Oberonnal.

8 ÓRAI UJSÁG, 1940. III. 19. Hunyady Sándor néhány nap múlva tizenkét hétre Amerikába utazik.

Két nagyfilmet hozunk húsvétra

Jöjjön elsején

Békeffy—Stella remek magyar vigjátéka.

Sztárjai: Páger Antal, Turay Ida, Jávor Pál, Sulyok Mária, Rózsahegy Kálmán,
Szakács Zoltán, Kiszely Ilona, Dénes György.

Rendezte: Ráthonyi Ákos

Zene: Dr. Kiss-Angyal Ernő

Bemutatója: DÉCSI, ÁTRIUM, CASINO.

A szerelem beleszól

A magyar Cukor György hollywoodi mesterfilmje.

Főszereplők: KATHERINA HEPBURN, CARY GRANT, DORIS NOLAN, LEW AYRES.

Bemutatója: RÁDIUS.

... és azután jön a szezon legvidámabb meglepetése:

Válással kezdődik

IRENE DUNNE, CARY GRANT és a litokzatos Mr. SMITH bűbajos,
fergeteges, világsikerű vigjátéka, Columbia film.

Bemutatója: DÉCSI, CASINO.

Első félévünk nagy sikerei:

Mámor

JEAN GABIN, MIRELLE BALIN

Csapda

CHEVALIER, MARIE DEA, STROHEIM, RENOIR

OBJECTIV FILM KFT.

VII., Erzsébet-kt. 8. l. em. Telefon: 422—580.

Premier Plan

ZILAHY LAJOS

Mindenekelőtt bocsánatot kérünk, hogy minden tiltakozása ellenére emléket állítunk neki ebben a rovatunkban, amelyben a magyar filmélet nagyjait vonultatjuk fel írásban és képen. Fogadja tőlünk hűsvéti ajándékképpen ezt a portrét a „Halálos tavasz“ filmszülője, akit megzavarunk készülő darabjában, vagy regényének munkájában, ott fenn, a Rózsadomb legtetetjén emelkedő villájának abban az összkomforttal berendezett külön szobájában, írói műhelyében, elefántcsontornyában, ahol évek óta legszebb műveit alkotja. Ez alkalommal és egyelőre ilyen formában, erről a szerény hasábról küldjük üdvözlétünket és a magyar filmszakma őszinte, meleg szeretetét, igaz megbecsülését annak a magyar írónak, aki olyan sikeresen varázsolta filmre talán legelső és talán legszebb költői termékét. Előbbi két filmje is az irodalom és művészet komoly szellemében készült, de mindent felülmutat a „Halálos tavasz“, ez a leheletszerű filmálom, a magyar filmgyártás legnagyobb sikere, százezrek és később milliók felejthetetlen gyönyörűsége, határainkon túl is. Kívánjuk, hogy a hazai filmkultúra új útjára biztosan mutató alkotás szerzője, budai tuszkulánmában, magányos sötétin, kedvenc szórakozásának, a horgászás és csónakázás üdvös esendjében, kismozik látogatásának titkosságában, férfi módjára kezelt tizéves fiával való tárgyalásai s a nép egyszerű gyermekeivel történő érintkezése során még több ilyen éltető „Halálos tavasz“-t szüljön a magyar nézők vásznára és a magyar film dicsőségére.

TECHNIKA

SZERKESZTI: KARBÁN JÓZSEF

A mozgóképszínházak tűzrendészetét szabályozó rendeletek

Irta:

WUNDERLICH ANTAL

székesfőv. hív. tűzoltóparancsnok

(Folytatás)

A 180.000/1936. B. M. számú rendelet a tűzrendészeti vonatkozású építési ügyi rendelkezések mellett a mozgóképvetítés üzemmenetét is egyöntetűen szabályozza s ebben a részben állapítja meg mindazokat a tűzrendészeti előírásokat, amelyek a vetítés üzemmenete közben a tűz keletkezésének megakadályozását, vagy a keletkezett tűznek gyors elfojtását és a közönség körében kiterjedő pánik megelőzését hivatottak biztosítani.

Ezeknek felsorolásánál elsőnek említendő meg az az előírás, mely szerint a vetítőkészülék gépállványát vasból kell készíteni és szilárdan a padlóhoz kell rögzíteni. A vasállvány, mint tűzbiztos anyag, a kívánt

A vetítőkészülékre vonatkozó rendeletek célra a legmegfelelőbbnek bizonyult, lerögzítését pedig az életbiztonsági szempontok diktálják, mert tűz esetén a gépkezelő gyors mentő-munkája közben a le nem rögzített gépállvány könnyen eldőlhét, mely esetben a gépkezelő menekülési útját eltorlaszolja.

A tűz keletkezésének megakadályozása szempontjából igen fontos a lámpaházra vonatkozó előírás. A vetítőlámpa ugyanis, mint elsőrendű hőforrás, a filmmel való érintkezése esetén azt azonnal meggyújtja. Ezért indokolt, hogy a vetítőlámpát minden oldalról zárt, kettős fallal ellátott, felül nyereg- vagy fedélszerűen lefedett fémszerényben — lámpaházban kell elhelyezni, a fal belső oldalát aszbeszttel kell bélelni. A kettős fal külső és belső fala között legalább 1—2 cm-nyi hézag, a külső falon pedig a két fal közötti légréteg keringése céljára megfelelő nyílások legyenek. Az aszbesztbélés a lámpa hősugarainak hatása ellen a fémszerény belső oldalát, a két fal között keringő levegő pedig a szerény külső oldalát hivatott megvédeni. A fémszerény fedelének előírt alakja lehetőtlenné teszi, hogy arra filmtekerest lehessen rátenni. A fémszerény hátsó része technikai okokból nyitott. Ennek a nyílásnak tűzrendészeti szempontból szükséges lezárása tükörlámpás készülékek-nél elmaradhat, mert a tükörlámpa hátsó része meggátolja, hogy a lámpához a film hozzájuthasson. A többi készüléknél azonban ezt a nyílást aszbeszt-szövet-függönnyel kell elzárni.

A lámpaház tűzbiztonsága aszbeszttel kell bélelni. A kettős fal külső és belső fala között legalább 1—2 cm-nyi hézag, a külső falon pedig a két fal közötti légréteg keringése céljára megfelelő nyílások legyenek. Az aszbesztbélés a lámpa hősugarainak hatása ellen a fémszerény belső oldalát, a két fal között keringő levegő pedig a szerény külső oldalát hivatott megvédeni. A fémszerény fedelének előírt alakja lehetőtlenné teszi, hogy arra filmtekerest lehessen rátenni. A fémszerény hátsó része technikai okokból nyitott. Ennek a nyílásnak tűzrendészeti szempontból szükséges lezárása tükörlámpás készülékek-nél elmaradhat, mert a tükörlámpa hátsó része meggátolja, hogy a lámpához a film hozzájuthasson. A többi készüléknél azonban ezt a nyílást aszbeszt-szövet-függönnyel kell elzárni.

A lámpa fedelén előírt füstelvezető nyílás a lámpa égési termékeinek (hő, korom, füst, gázok) elvezetésére szolgál.

Füstelvezetés gál. Nehogy azonban ezek az égési termékek a vetítőhelyiségbe jussanak, a nyílásra a kályhacsőszerű füstcsövet kell szerelni és az égési termékeket ezen keresztül a helyiség füstelvezető csatornájába vagy a szabadba kell elvezetni.

Ugyancsak a tűz keletkezésének megakadályozása céljából írja elő a rendelet a vetítógépeknek víz- vagy léghűtőberendezéssel való ellátását. Ennek az előírásnak magyarázatát adja az a körülmény, hogy a filmszalag vetítés alatt a lencse gyújtópontján hálac keresztül, mely magában rejtje azt a veszélyt, hogy — ha a filmszalag bármely üzemi hibából kifolyólag megáll, — a gyújtópontban megálló filmszalag részét a lencse hősugarai azonnal lángrobbantják. Feltétlenül szükséges tehát olyan berendezés, amely a lángrobbanást késlelteti, úgy, hogy a gépkezelőnek a film megállása után 2—3 másodpercnyi ideje legyen a filmben meggyulladását megakadályozó óvintézkedések megtételére. Ezt a célt szolgálja a hősugarak egy részét elnyelő vízhűtő-, vagy a gyújtópontban lévő filmet két oldalról hideg levegővel ellátó léghűtő-berendezés.

A hűtőberendezéseken kívül a gyújtópontban megállt filmrész meggyulladásának megakadályozására írja elő a rendelet a vetítógépnek sugárelzáró lemezekkel történő ellátását is. A rendelet szerint a gépen két sugárelzáró lemezt kell alkalmazni, melyek közül az egyik, a gép megállása után, önműködően csukódik, a másik pedig kézzel működtethető. Ezt az utóbbi berendezést kell a gépkezelőnek igénybe venni, ha a film ugyan megállt, de a gép még jár, mert ezzel a hősugarakat a film elől azonnal el tudja zárni.

A rendelet a vetítógépen még egy tűzvédelmi berendezést ír elő, melynek célja azonban nem a tűz keletkezésének megelőzése, hanem a keletkezett tűznek elhatárolása, más szóval: a tűz terjedésének megakadályozása. Ez a berendezés a két tűzvédődob. A dobok előírás-szerűen vasbadogból készüljenek, belülről aszbeszt-bélésük legyen, a film ki- és bevezetésére legalább 7 cm hosszú és legfeljebb 3 mm vastag nyílású tűzvédőcsatorna szolgáljon, a dobok ajtaja nyílásmentesen zárjon, végül a dobok egyik oldalán Dávy-féle sodronyhálójával

A rendelet a vetítógépen még egy tűzvédelmi berendezést ír elő, melynek célja azonban nem a tűz keletkezésének megelőzése, hanem a keletkezett tűznek elhatárolása, más szóval: a tűz terjedésének megakadályozása. Ez a berendezés a két tűzvédődob. A dobok előírás-szerűen vasbadogból készüljenek, belülről aszbeszt-bélésük legyen, a film ki- és bevezetésére legalább 7 cm hosszú és legfeljebb 3 mm vastag nyílású tűzvédőcsatorna szolgáljon, a dobok ajtaja nyílásmentesen zárjon, végül a dobok egyik oldalán Dávy-féle sodronyhálójával

ellátott nyílás legyen. A tűzvédődobok használatát szükségessé teszi a kapuban meggyült film tüznének gyors terjedése, mely tűzvédődobok nélkül mind a felső, mind az alsó orsón lévő tekeresrészt feltétlenül hatalmába ejti. A dobok belső oldalának aszbeszttel történő bélelését a vasbádóg jó hővezetőképessége indokolja, az előírt csatorna a tűznek a dob nyílásán való könnyű bejutását gátolja meg, végül a dob oldalán lévő, Dávy-hálóval ellátott nyílás alkalmazásával a dobba netán bejutott tüztől meggyulladt filmtekerces robbanóveszélyes gázainak kivezetését érjük el.

A vetítőhelyiségben a rendelet minden gép mellett egy vízzel telt széles edényt, egy 1 négyzetméter nagyságú pokrócot és egynegyed köbméter mennyiségű homokot, valamint egy lapátot ír elő. Ezek a tűzoltói felszerelések azt a célt szolgálják, hogy a film

Vizesvödör, pokróc, ják, hogy a film homok, lapát meggyulladásá-
setén annak láng-
gal való égését s ezzel a tűznek gyors terjedését gátoljuk meg. Az edénynek olyan szélesnek kell lennie, hogy abba a legnagyobb filmtekerces is orsójával együtt könnyen beleférjen. A pokrócot a vizes edényben kell tartani, hogy szükség esetén vizes állapotban azonnal használható legyen. A homok a földre lehullott, égő filmdarabok betakarására szolgál.

A vetítőkamrákban nagyobb mennyiségű filmek tartása érthetően nagyfokú tűzveszélyt jelent. Ezért a rendelet ki-

terjed a vetítéshez szükséges filmanyag tartásának szabályozására is. E szerint a vetítőhelyiségben csak a gépbe, két gép esetén a két gépbe befűzött filmtekerces tartható, míg a többi filmtekerceset a vetítőhelyiségtől tűzbiztosan elválasztott tekereselő-helyiségben lévő filmládában kell tartani. Ez a láda a

Filmtekercesek tőszágoknak a rendelet megjelenése előtti időben kiadott rendelkezései szerint önműködően csukódó ajtóval ellátott vas-, illetve vasbádógláda volt. A fémek jó hővezetőképessége miatt azonban ezek a ládák nem váltak be. Ezért a rendelet keményfából készült, minden tekerces részére rekeszekre osztott és rekeszenként önműködően csukódó ajtókkal ellátott

ládát ír elő. A fa rossz hővezető lévén, a ládában lévő filmtekerceseket külső tűz hőugarai ellen megvédi s magas gyúlési hőfoka miatt a kezdeti, vagy rövid ideig tartó tűznek ellentáll.

A rendelet figyelme kiterjed a tekerceselés és a ragasztás műveletére is, melyeknél a filmtekerces tűzzel szemben teljesen védtelen helyzetben van. Epen ezért a rendelet a filmek áttekerceselését és ragasztását csak a tekerceselő-helyiségben engedélyezi s így gondoskodik arról, hogy ezek a filmek a vetítőhelyiségben netán keletkező tűznek ne essenek áldozatul. A

Áttekerceselés, film ragasztása, hoz az acetont a leginkább alkalmas, melynek tűzveszélyessége szűkszerűvé teszi, hogy a rendelet ennek

a folyadéknak használatát is megfelelően szabályozza. Ennek értelmében az acetont legfeljebb 1 dl mennyiségben és csakis olyan zárt üvegben tartható, melynek dugójában van az eszet szára. Ez a rendelkezés a ragasztás közben könnyen illó folyadék robbanóveszélyes gőzeinek a kisméretű tekerceselő helyiségben való elterjedését hivatott meg-

gátolni. A fentálló rendelkezések szerint felszerelt tűzvédelmi berendezések mellett a vetítési üzemenet zavartalan biztosítására feltétlenül szükséges a kellően kiképzett és az előírásokat betartó gépkezelő-személyzet. Ezért tűzvédelmi szempontból elsőrendű követelmény a

Gépkezelő személyzet

rendeletnek az az előírása, mely szerint vetítőkészüléket csak a hatályban lévő jogszabályban meghatározott képzéssel rendelkező gépkezelőnek szabad kezelnie, akinek a vetítőkészülék működése alatt állandóan a gép mellett kell tartózkodnia. Ezzel a rendelkezéssel elérhető az, hogy a vetítőgép kezelésével járatlan és a film tűzveszélyességét nem ismerő egyének még ideiglenesen sem bízhatók meg.

Idegéneknek a vetítőkamrában való tartózkodása beláthatatlan következményekkel járó veszélyt jelent. Teljesen indokolt tehát a rendeletnek erre vonatkozó része, mely a vetítő- és tekereselő-működés ellenőrző személyeknek csak a mozgóképszínház engedélyesének, az ott szolgálatot teljesítő képesi-

Két bomba

amely nem pusztít, hanem jólétet teremt!

Földindulás

Egyetlen éjszaka

Forgalomba hozza:

MAGYAR FILMIRODA filmkölcsönző-osztálya

Budapest, VII., Erzsébet-körút 45. Telefon: 222-098

tett gépkezelő-sze-
mélyzetnek, az
Ki tartózkodhat a vetítőkamrában?
üzemvezetőnek, a
tűzoltóság esetleg
kivezényelt tagjának, valamint a ható-
sági ellenőrző személyeknek ad enge-
délyt. Ezt a rendelkezést az említett he-
lyiségek ajtaján elhelyezett táblán jól
olvasható betűkkel fel kell tüntetni.
Ezekben a helyiségekben engedéllyel tar-
tózkodóknak azonban a vetítés alatt lé-
vő gép kezelőjét működésében zavarniok
nem szabad. Ezt az a követelmény kí-
vánja meg, hogy a vetítés alatt lévő
gép kezelőjének minden figyelmét a
vetítésre kell irányítani.

A tűzveszélyes vetítőkamra mellett a
mozgóképszínház többi helyisége is,
tűzvédelmi és életbiztonsági szempont-
ból, bizonyos fokú
figyelmet igényel.
A mozi egyéb helyiségeinek
tűzvédelme
Erre való tekintet-
tel a rendelet magá-
ban foglalja mind-
azokat a rendelkezéseket, amelyek
ezekben a közönség által használt he-
lyiségekben keletkezhető tűz megelő-
zése vagy csírájában elfojtása céljából
szükségesek.

Ezek közül az első helyet foglalja el
a dohányzás szabályozása. A nézőtér
zárt ülősorokban lévő közönség do-
hányzása az ülősorok és az ülések
szűk méretei mellett nagyfokú tűzve-
szélyt rejt magában. Ezért teljes mér-
tékben indokolt az az előírás, mely a
nyilvános előadásokra szolgáló helyisé-
gekben a dohányzást csak a tűzrendé-
szeti hatóság részéről megállapított kü-
lön helyiségekben
Dohányzási tilalom engedélyezi, egy-
ben előírja, hogy

a dohányzási tilalmat minden helyiség-
ben szembeöltő felirattal kell jelezni, az
engedélyezett dohányzó-helyiségben pe-
dig az ajtóknál a cigaretta-vegek s
gyufaszálak részére megfelelő, vízzel
feltöltött edényt kell elhelyezni, végül az e
helyiségekből kijövő közönséget felirat-
tal és az ajtóhoz beosztott alkalmazott
útján a dohányzás abbahagyására kell
figyelmeztetni.

Életbiztonsági szempontból fontos to-
vábbá az az előírás, mely szerint a kö-
zönség közlekedésére szolgáló utakon,
folyosókon, lépcsőkön, előcsarnokokban
stb. csak olyan díszítési tárgyakat, ki-
rakatszekrényeket és egyéb bútorkat
szabad elhelyezni, amelyek e helyiségek

**Közlekedési
biztonság
a moziban**

előírt szélességét
nem szűkítik és a
közönség szabad
közlekedését nem
akadályozzák.

Ugyanezt a célt szolgálja az a rendel-
kezés, melynek értelmében a mozgó-
képszínház összes kijárati és vészkijá-
rati ajtóit a nézőtér kinyitásától az
előadás befejezéséig, illetőleg eltávozá-
sáig betétve, de semmire sem bezár-
va kell tartani és az említett idő alatt
állandóan szabadon kell hagyni.

A nézőtér és a közönség által hasz-
nált többi helyiségben némi tűzveszélyt
okozhatnak az ott alkalmazott függő-
nyök, drapériák és egyéb díszítési
anyagok. A rendelet ezeknek lángralob-
banás elleni im-
pregnálását írja
elő és ezzel meg-
előzi az ilyen
anyagok meggyú-
lását és ilyen jelentéktelen esetek kö-
vetkeztében is előállható pánik kitérő-
sét. Ugyancsak a közönség életbizton-
sága céljából írja elő a rendelet a kijá-
rati ajtók függőnyeinek gyors széthú-
zását biztosító felszerelés alkalmazását,
valamint a függőnyök széleinek a füg-
göny színétől eltérő színű szegélyezé-
sét.

**Függőnyökre
vonatkozó
rendelkezés**

A fennálló rendelkezések mellett a né-
zőtér a tűzveszély a minimálisra csök-
ken, mindazonáltal a rendelet számol a
közönség által használt helyiségekben
is a tűznek bármilyen okból való ke-
letkezési lehetőségével. Ezért az ilyen
tűzek csírájában
való elfojtására a
nézőtér a tűz-
rendészeti hatóság
részéről esetenként megállapított szám-
ban elhelyezendő kézi tűzoltó-készülékek
tartását rendeli el. Ezeknek a készülé-
keknek szükség szerinti kezelése a néző-
téri személyzet feladata.

**Kézi
tűzoltókészülék**

A rendelet módot ad az illetékes tűz-
rendészeti hatóságoknak arra is, hogy
amennyiben szükségesnek látják, az
előadásokhoz rend-
szertűzrendészeti
ügyeleti őrség ki-
rendelését, vala-
mint tűzrendésze-
ti ellenőrzést irjanak elő. Ilyen esetek-
ben a felügyeleti őrség és az ellenőr-
ző személynek a rendeletben megállapí-
tott díjazása az engedélyt terheli.

**Tűzoltófelügyelet,
tűzrendészeti
ellenőrzés**

A rendelet végül az illetékes tűzren-
dészeti hatóságnak kötelességévé teszi
a mozgóképszínház időszaki hatósági
vizsgálatát, melynek célja a kiadott
rendelkezések vég-
rehajtásának el-
lenőrzése és adott
esetben a színház
tűzvédelmének biztosítása szempontjá-
ból szükségessé vált intézkedések meg-

**Tűzrendészeti
vizsgálat**

szükségessé vált intézkedések meg-

Mozi szénét

rendelje
Molnár Ferenc
velítőkamrában kereskedőnél
Budapest, VII., Erzsébet-körút 8.
Telefon: 421 948
Lakástelefon: 140-736

tétele, esetleg a megtorló eljárások meg-
indítása.

A 180.000/1936. B. M. számú rende-
leten kívül a mozgófényképüzemekről
szóló rendeletek módosítása és kiegészí-
tése tárgyában kiadott 182.960/1936. B.
M. számú rendelet is tartalmaz tűzren-
dészeti vonatkozású előírást, amennyi-
ben engedélyt ad arra, hogy a mozgó-
fényképüzem ve-

Gyakorló gépkezelő titókamrájában
a vetítőkamrában egy olyan gyakor-
ló-gépkezelő is
tartózkodhatik, aki a szaktanfolyamon már
megszerezte ugyan, de a gépkezelői
működési igazolvány elnyerése előtt 3,
illetve 6 hónap gyakorlat elvégzésére
kötelezett. Az előbbi rendelkezésekből
azonban nyilvánvaló, hogy a gyakorló-
gépkezelő jelen étének a gépkezelői mű-
ködésében zavarnia nem szabad.

A 180.000/1936. B. M. számú rende-
let ismertetéséből látható, hogy a leg-
felsőbb tűzrendészeti hatóság hosszú
idők tapasztalatainak felhasználásával
olyan alapos, minden eshetőséggel szá-
moló és minden részletre kiterjedő ren-
deletet alkotott, mely a mozgófénykép-
színházak tűzvédelmét és a színházak-
ban lévő közönség és személyzet életvé-
delmét egyaránt hivatott biztosítani. Ez
azonban teljes egészében csak akkor
lesz elérhető, ha a mozgófényképszín-
házak felelős vezetői és alkalmazottai át-
értik ezeket a

A mozi vezetőinek rendelkezéseknek
felelőssége
szükségességét és
minden igyeke-
zetükkel azon fáradoznak, hogy a fennálló
rendelkezések mindenkor betartásával,
vállalt kötelezettségeiknek teljességgel
eleget tegyenek. Ebben az esetben a
mozgóképszínház közönsége mindenkor
a biztonság érzetével lépheti át a szín-
ház küszöbét és ott nyugodtan töltheti
el a szórakozás kellemes óráit, a szín-
ház felelős személyei pedig naponként a
jól végzett munka tudatában azzal a
felemelő érzéssel hajthatják álomra fe-
jüket, hogy kötelességteljesítésükkel a
haza és embertársaik javát szolgálták.

**Kellemes
Húsvéti
Ünnepeket
Kíván**

**ARANY
FILMDUCCO**

HIREK

VÁLTOZÁS A „SZAKMAI CIMTÁR”-BAN
Lapunk SZAKMAI CIMTÁR-ában e héten a következő változás történt: Kino foto (új telefonszám).

**A FILMMŰVÉSZETI TANÁCS
MÁRCIUS 30-ÁN TÁRGYALJA
A KAMARA ÁTSZERVEZÉSÉT**

A Színművészeti és Filmművészeti Tanács Jalsoviczky Károly dr. ny. államtitkár elnöklésével, március 30-án, szombaton soronkívüli ülést tart, amelynek tárgyszorozatában ezúttal tagfelvétel nem szerepel, csupán egy rendkívül fontos ügy, a Színművészeti és Filmművészeti Kamara átszervezésének kérdése, vagy ahogy általában megszólítjuk: a Filmkamara széjjelválasztása a Színészkamarától.

**ZILAHY LAJOS
PÁRISBA UTAZIK**

Csak nemrégiben tért vissza Párisból Zilahy Lajos, aki a francia fővárosban nagysikerű *Hálalos tavasz*-ának ottani megfilmesítése ügyében folytatott tárgyalásokat. Zilahy Lajos most ismét Párisba utazik, ahol irányítása mellett ugyancsak megfilmesítik a több nyelven megjelent híres regényt. Elutazása előtt sikerült megnyernünk a kitűnő író ígéretét, amely szerint a párisi filmtapasztalatait lapunk hasábjain fogja ismertetni a magyar szakközönsséggel.

Az évad egyik kimagasló eseménye lesz

IRENE DUNNE és CHARLES BOYER

Legújabb együttes filmje

HA ELJÖN A HOLNAP

(When tomorrow comes)

A legközelebbi napokban a FORUM-ban jelenik meg.

Universal Film R. T. VIII. Népszínház-utca 21.

FELHÍVÁS A MOZGÓSZÍNHÁZAK VEZETŐIHEZ!

Az Áellenőrzés Országos Kormánybiztosának értesítése szerint a mozgófényképüzemek helyáraitak, az árszínvonal tartásához fűződő rendkívüli érdekek megóvása érdekében, nem emelhetik a 2220/1938. és 4110/1939. M. E. rendeletek értelmében. Amennyiben egészen kivételes esetekben az egyes mozgófényképüzemeknél a helyáremeiés elkerülhetetlennek látszanék, úgy a kormánybiztos úr előzetes hozzájárulása feltétlenül kikérendő. Fentiekről, a kormánybiztos úr utasítása folytán, tagjainkat ez úton értesítjük.

MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEM- ENGEDÉLYESEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

Dr. Ruttkay Ödön sk.
ügyv. alelnök.

KAMARAI TAGFELVÉTEL

A Kamara filmművészeti főosztályán az 1940. március 13-án történt tagfelvételek során — mult számunkban kimaradt, ezért utólag közöljük, hogy — dr. Tölgyessy Feliciát, a Magyar Filmiroda kultúrfilmosztályának tisztviselőjét gyártási tisztviselőként felvették a Kamarába.

FILMKAMARAI ÜLÉS: MÁRCIUS 27.

A Filmkamara két vezető bizottsága, a felvételi és gyártási bizottság a nagyhéten nem tartott ülést, hanem az ünnepek után, március 27-én, szerdán d. u. 6 órakor ülnek össze, amikor is a gyártási bizottság tagjainak előterjesztendő javaslatait tárgyalják le, míg a felvételi bizottság folytatja a beérkezett kérvények felülvizsgálását.

METRO-BEMUTATÓ

Húsvéti országos bemutatóját március 19-én, 20-án és 21-én rendezte a Metro a Royal Apollóban és a Corso-ban. Három új Metro-sláger és egy Metro-világfilm került a három napon bemutatásra meghívott szakközönsség elé. A színrekerült újdonságokat lapunk UJ FILMEK rovatában ismertetjük részletesen. Itt csak azt akarjuk megemlíteni, hogy a legújabb Metro-bemutató szinte váratlan nagy siker jegyében zajlott le és a harmadik napon, az Oz című csodafilm pergetésekor érte el tetőfokát. Az amerikai vállalat ezúttal is követte régi szokását és játékfilmjei előtt minden nap előzetes-filmeket, kultúrfilmeket és hirdetőkat mutatott be, miáltal valóban szakszerű jelleget kölcsönzött szakkbemutatójának.

MEGHALT LA JANA és RALPH ARTHUR ROBERTS

Erzékeny veszteség érte a német filmművészetet az elmúlt héten. Meghalt La Jana, az exotikus filmszerepek ismert és kedvelt alakítója, akire a közönsség *A hindú síremlék* és *A variété csillagai* német verziójából még jól emlékszik. A fiatal művésznővel influenzából keletkezett tüdőgyulladás végzett. Nemrégiben fejezte be *Stern von Rio* című filmjét, amely talán még ebben az évadban nálunk is bemutatásra kerül. A német filmgyártás másik halottja az elegáns, idős szerepeket játszó Ralph Arthur Roberts, aki szívszélhűdésben halt meg. Sok-sok felejthetetlen kómikus alakítása él emlékezetünkben.

MAGYAR KULTÚRFILM - BEMUTATÓ SZÓFIÁBAN

Március 18-án, vasárnap délelőtt Szófia egyik mozgóképszínházában egy a Magyar Filmirodában készült kultúrfilmemet mutatnak be a magyar falusi életről, iparról és mezőgazdaságról. Az előadás védnöke Jungert-Arnóthy Mihály dr. magyar követ volt és a bemutatón megjelentek az egyes minisztériumok képviselői, továbbá igen sok újságíró, valamint a bolgár közélet és a magyar kolónia sok tagja. Az érdekes és művészies kiállítású magyar kultúrfilm nagy sikert aratott.

ENGEDELYEZTÉK A FINN-CROSZ HÁBORÚRÓL SZÓLÓ FILMRIPORTOT

Többszöri betiltás után csütörtökön végére nyilvános előadásra alkalmasnak minősítette a cenzura a Finn-rosz háború című, teljes előadást betöltő, időszerű filmriportot, amely Hausz Mária vállalatára révén kerül forgalomba. A magyar kísérszöveggel ellátott érdekes filmújdonság a jövő héten kerül bemutatásra a Lloyd filmszínházban és premierje után számunkunk be róla részletesen.

HUNYADY SÁNDOR FILMTERVEI AMERIKAI KÖRÚTJA SORÁN

A napokban, hosszabb tartózkodásra, Amerikába indult Hunyady Sándor, a kitűnő színdarab- és regényíró, akinek számos filmje fut nagy sikerrel a magyar mozikban. Hunyady Sándornak az a terve, hogy sorra járja az amerikai magyar telepeket és ennek eredményeképpen megírja majd a Magyar Amerika című könyvét. Hír szerint erről az útiről film is készül. A népszerű magyar író amerikai kirándulásának tulajdonképpen az a meghívás az alapja, amelyben már régebben részesült az egyik hollywoodi filmgyár részéről.

ÚJ FILM-KFT. ALAKULATOK

Az elmúlt héten ismét néhány új filmszakmai korlátolt felelősségű társaság került bejegyzésre a budapesti törvényszéknél. Az új cégbírósági bejegyzések a következők:

Népfilm kft. címmel (Apponyi-tér 4.) 20.000 pengő törzstőkével, magyar nemzeti tárgyú és népi szempontból úttörő filmeket kíván az új cég gyártani. Ügyvezetők: Bertey Vilmos, Greiner József és Patkós György.

Gróf Zichy Géza Lipót „Művelődés” Filmgyártó és Terjesztő Kft. (Szentkirályi htc 32/b) címmel jegyeztette be filmszakai cégét. A vállalat törzstőkéje 10.000 pengő.

Pannonia Filmgyártó és Filmkölcsönző Kft. (Erzsébet-körút 8.) is 10.000 pengő törzstőkével alakult. Ügyvezetők: Bakó Imre és Antal Béla.

Mozgóképterjesztő Kft. (Erzsébet-körút 16.), filmek vételével, eladásával, kölcsönzésével és gyártásával kíván foglalkozni. Törzstőkéje 10.000 pengő. Ügyvezető Walter Tibor.

Itt említjük meg, hogy a régebbi Palace Filmszínház Rt. 50.000 pengős alaptőkéjét felemelte 100.000 pengőre.

A MIF FILMKÖLCSÖNZŐT ALAPITOTT

A Magyar Írók Filmje Rt., amely az ősszel alakult meg és azóta igen nagy tevékenységet fejt ki, újabb nagy lépést tett kitűzött céljainak megvalósítása felé. Kedden, március 19-én délelőtt tartotta ugyan is alakuló közgyűlését a MIF Filmkölcsönző Rt., amely 150.000 pengős alaptőkével

alakult meg. Az 1500 darab 100 pengős részvény 80 százalékát a Magyar Írók Filmje Rt. jegyezte le és ilyen módon az új filmkölcsönző a magyar írók filmvállalkozásának fiókintézményévé vált. A részvénytőke 60 százalékát, 90.000 pengőt a részvényjegyzők azonnal be is fizették. A MIF Filmkölcsönző május 1-én kezdi meg működését.

BSzKRT KESKENYFILM-BEMUTATÓ A HÓRÓL

A BSzKrt igazgatósága március 8-án három rendkívül érdekes keskenyfilmet mutatott be meghívott közönségnek, intézeti színházában. A vállalat alkalmazottai, akikről kiderült, hogy tehetséges filmoperatőrök is, megőrkítették az idei hőfergeteg minden fázisát, attól a perctől kezdve, amikor kiszakadt az ég párnája és hullongani kezdtek a hópelyhek, egészen addig, amíg a tomboló hóvihár mindent, villamosinákat, kőcsikat, autóbuszokat, betemetett a fehér világ egyre súlyosabb leplelével. Láttunk villamoskocsikat, amelyeket csak kétnapi megfeszített munkával tudtak kiadni a hőrengtetegből, elénktárukt a budaörsi vonal északarki világa, ahol a többszáz méteres pályát nem kevesebb, mint három méter magasságú hósírdomb temette el és megbámultuk a leállásra kényszerült kocsikat, amelyeknek belsejében percek alatt utasok helyett hőembereket ültetett a süvítő, jeges szél. Hetvennyolc és félezer ember megfeszített erővel dolgozott azon, hogy Budapest lakosságának január és február viharos napjaiban is legyen közlekedése. Hősies és eredményes küzdelem volt, ami a BSzKrt-nak több, mint negyedmilliójába került.

ÉRDEKES KULTÚRFILM KÉSZÜL KOVÁCS-FALUDIÉKNÁL

Az az idealizmus, amely a Kovács és Faludi filmvállalatot a kultúrfilmek gyártása terén vezeti, újabb érdekes ötlet alakjában mutatkozik. Kovács Gusztáv Mihály, a cég igazgatója és magyar kultúrfilmprodukciónak lelkes, megértő vezetője elfogadta a Maszkírózás művészete című érdekes kultúrfilmtemát, amelyet Palásthy Géza írt. A film felvételei már meg is kezdődtek a Hunnia Filmgyárban, ahol az Ott, ahol a Dnyeszter vize zúg... című most készülő játékfilm néhány főszereplőjének remek maszkját örökíti meg Berendik István, az új kultúrfilm operatőre. A felvételek során néhány Nemzeti Színházbeli klasszikus darab klasszikus maszkja kerül sorra és általában nagy színészeink egy-egy jellegzetes, emlékezetes maszk-kreációja. A színházi és filmvilág érthető kíváncsisággal várja a kétségekívül érdekes ötletet feldolgozó új kultúrfilmét.

AZ „OKTATÓFILM KÖZLEMÉNYE MÁRCIUSI SZÁMA

A Geszti Lajos kitűnő szerkesztésében megjelenő VKM Oktatófilm Kirendeltségének Hivatalos Közleményei márciusi új számának tartalmából kiemeljük az alábbi érdekes oktatófilm-cikkeket: Szentgyörgyi Gusztáv: Mit tapasztaltam a siketnémák filmes tanórán; Vidacs Aladár dr.: A megértés mozzanata a filmes tanításban; K. J.: A film kopott, a ragasztás szétment; (ek): A főváros is résztvesz a Római Nemzetközi Mezőgazdasági Kiállításon; Horváth Károly dr.: Filmjeink igazi magyarossága; Farkas László dr.: Filmoktatás és nevelés az új középiskolában; Lázár Szilárd dr.: A „Jégglyártás” című film ismertetése és módszertani felhasználása.

A FILMIRODA ÚJ ELŐKELŐ IGAZGATÓSÁGI TAGJAI

A Magyar Filmiroda Rt. legutóbbi közgyűlésén az igazgatóságba új tagokul beválasztotta dr. Törst Tibort, a képviselőház alelnökét, dr. Ullein-Reviczky Antal követségi tanácsost és dr. Bencs Zoltán min. tanácsos, országgyűlési képviselőt.

AZ URÁNIA HÚSVÉTI MATINÉI

Az Uránia Filmszínház húsvétvasárnap és húsvéthétfő délelőtt Csatasorban! címmel válogatottan érdekes filmeknek mutatja be a világ lázas készülődését a totális háborúra: földön, vizen, levegőben. A külföldön nagy érdeklődéssel bemutatott kétórás műsor keretében láttuk az aknaszedőket munkában, a fehér hegyek katonáit, a nehéz tüzéség nagygyakorlatát, hadirepülőket a tengeren, a repülőik rékalauzát a legfrissebb híradókon kívül.

KÖZPONTI ELŐZETES FILMKÖLCSÖNZŐ

Érdekes ötletet valósított meg Hajnal Gyula régi kartársunk, több vidéki mozi műsorkötője. A Fortuna filmvállalat keretében központi előzetes-filmkölcsönző-osztályt létesített, amelynek az a célja, hogy a belföldi cégek játékfilmjeinek előzetes reklámfilmjeit — a központi filmpakát és filmfotó vállalatok mintájára — a mozisok egy helyről szerezhessék be. Az előzetes-filmek eddig mondhatni mostoha sorban részesültek úgy a kölcsönzőknek, mint a mozisok részéről. Adminisztrálásuk körül is sok hiba merült fel. Elküldésük és visszaküldésük nem történt sokszor pontosan. Az évtizedek gyakorlata alapján kívánja a központi előzetes filmkölcsönző vállalkozás a tapasztalt hibákat kiküszöbölni, amelyek mind a kölcsönzőknek, mind a mozisoknak jelentős kárt és bosszúságot okoztak. Úgy tudjuk, hogy a jövőben az előzetes-filmek dramatizálását és laboratóriumi előállítását is elkészíti majd az új vállalat. Reméljük, hogy ezen a téren legalább azt a színvonalat igyekszik majd megtartani, amit az előzetes-filmek újabb kultuszában a közönség és a filmszínházak megszoktak és elvárnak. Arról meg vagyunk győződve, hogy adminisztrációs tekintetben régóta érzett hiányt fog pótolni az ötletes vállalkozás.

FERDINAND, A BIKA KÖNYVALAKBAN

Az egy évvel ezelőtti feltűnt és rendkívül kedvelt amerikai figura, Ferdinand, a bika, amely állandó rovata az amerikai lapoknak, Walt Disney filmre elevenítése után most könyvvalakban is eljutott hozzánk. Az Athenaem kiadásában megjelent újdonság sok képben és mulatságos szöveggel igyekszik nálunk is népszerűsíteni a virágokat szagláló, megszelídített állatot, Ferdinandot, a bikát.

COLUMBIA-FILMEK A SLÁGER CEGNÉL

Értesülésünk szerint a Sláger film, amely a folyó évadban is elsőrangú üzletfilmeket hozott forgalomba, az új szezonra is biztosított néhány filmsláger. A vállalat egyelőre megvásárolta az amerikai Columbia filmgyár három újdonságát, amelyek a következők: Lost Horizon (Rosalind Russel, Melwyn Douglas) és Only Angels have Wings.

AMATŐRFILM-HÍREK

AZ UNICA (Union Internationale Du Cinema D'Amateur, Berlin) meghívására és vendégként, más nemzetek delegátusaival együtt, Sesiulin-szky Károly főttkár, a Magyar Amatőrfilm Szövetség képviselője résztvett a vásárral egyidőben Lipcsében tartott és az idej nemzetközi amatőrfilmverseny és kongresszust megelőző tanácskozásokon. A magyar delegátus több nagyjelentőségű és a nemzetközi amatőrfilméletet irányító javaslatát (versenykategoriók, új bírálóbizottsági rendszer stb.), az UNICA tanácsulése magáévá tette. A svéd tanácsstag, Stockholm exponált politikai helyzetére való tekintettel, az idej verseny és kongresszus rendezéséről lemondott és kérte annak semleges, kevésbé exponált területen való megrendezését. A választás egyhangúan mireánk, magyarokra esett. Budapestre kerül tehát az idej nemzetközi verseny, a Szent István-kupaversenyünkkel egyidőben megrendezésre, abban a reményben, hogy hozzánk minden nemzet akadálytalanul küldheti delegátusait. Ez az érdekes amatőrfilm-esemény idegenforgalmi szempontból is jelentőségeltjesnek ígérkezik. Leipzigból való elutazás előtt D. Feyberg főpolgármester a delegátusok tiszteletére estebédet adott. A tanácskozás után a svéd, svájci, holland, olasz és magyar delegátusokat a Birodalmi Filmkamara Berlinben külföldi fogadta és a tiszteletükre rendezett előadás keretében bemutatta *A lengyel hadjárat* című filmet, igen érdekes kísérő műsor keretében, azután a Német Művészek Házában estebéden látta vendégül a külföldi tanácsstagokat.

ELŐADÁS A KINOTECHNIKAI TÁRSASÁGBAN

Március 27-én, szerdán déluán 6 órai kezdettel érdekes előadás fog tartani Morvay György okl. gépészmérnök, a Magyar Filmroda mérnöke a *Kinotechnikai Társaság* XI., Bertalan-utca 1. sz. alatti helyiségében, *Filmelőhívó oldatok kondíciójának ellenőrzése és mérése* címen. A bemutatásokkal kísért szakelőadás tartalma a következő: Az előhívók gazdaságos kihasználása; A hívók állapotának mérése gammaméterrel; Az előhívó-oldat állapota és PH-ja közötti összefüggés; PH-mérés kolometrikus és elektromos kompenzációs módon; PH-mérés koncentrációs elemmel. Morvay György mérnök előadását jövétheti számunkban részletesen ismertetjük.

ELJEGYZÉS

Márkosfalvi Barabás Baba, Ecsér és Kovács Lajos, a Magyar Filmroda tiszviselője, Budapest, jegyesek. (Mindén külön értesítés helyett.)

A FILMOTTHON HÚSVÉTI ESTÉLYEI

Húsvét hetében három maradandó emlékü estélyt rendezett a Magyar Filmotthon vezetősége. Az első nagysütörtökön, március 21-én zajlott le, amikor Hortobágyi Jenő, a 8 Órai Újság finn harctéren járt kiküldött tudósítója *A Mannerheim-vonal poklában* címen tartotta meg érdekes előadását a finnek hősi ellenálásáról és a finn-orosz békekötés előzményeiről. A Filmotthon második húsvéti estélyét nagyszombaton, március 23-án tartották meg Szombathelyi Blanka, *Mágoecy Mária*, *Sarkadi Aladár* és *Molnár András* felléptével. Húsvétvasárnapján, március 24-én zenés tombola-estély zajlott le a Filmotthonban. Mindhárom estélyen zsűfoglalás megteltek a klub helyiségei.

VETÍTETTKÉPES ELŐADÁS A SZÍNES FÉNYKÉPEZÉSRŐL

A M. kir. Áll. Mechanikai és Elektromosipari Szakiskola önképzőkörének ifjúsági fényképiállítása március 17-én, vasárnap délelőtt nyílt meg az intézet Tavaszmező-utcai helyiségeiben, mely alkalommal Csörgős Tibor dr. a színes fényképezésről tartott érdekes vetített képes szakelőadást.

A MAGYAR „FILMREGÉNYEK” MINTÁJÁRA MEGINDULT A NÉMET „AKTUELLE FILMBÜCHER”-SOROZAT

A mozik még jól emlékeznek azokra a népszerű, olcsó kis füzetekre, amelyek évekkal ezelőtt *Filmregények*, majd később *Filmkönyvek* címen a műsorúság szerepét töltötték be a mozibajáró közönség körében. A Váci Dezső szerkesztésében és kiadásában megjelent filmpropaganda-füzetek, a szerkesztő egyéb elfoglaltsága miatt, sajnos, időközben megszűntek. E héten a *Der Film* című ismert német hetilapból értesülünk arról, hogy Berlinben, magyar mintára, megindult az *Aktuelle Filmbücher* című sorozat, amelynek első két száma a *Bavaria-féle Der Feuerteufel* (Luis Trenker), illetőleg a *Terra-féle Lauter Libe* (Heinz Rühmann) című új német filmeket ismerteti 48 oldalon, írásban és képeken. A 10 pfennig-es reklámfüzetek, mint annakidején a hasonló magyar vállalkozás, azt a célt szolgálják, hogy a moziközönség a film megtekintése előtt kedvet kapjon a film-

hez, megnézése után pedig az adatszéri-ségek alapján kiegészíthesse érdeklődését, végül: hogy egy kis izléses emléke maradjon a látott filmekkel kapcsolatban. A német *Aktuelle Filmbücher* sorozatban egymásután jelennek meg az új filmreklámfüzetek, amelyek a legnagyobb keresletnek örvendenek a németországi mozibajáró közönség körében. Érdekes, hogy a régebbi népszerű magyar *Filmregények* nevű vállalkozás újjászervezése éppen ez idő szerint folyik és a közeli hetekben ismét elindul az évek óta nélkülözött filmpropaganda, egyelőre csak a nagyobb filmújdonságokkal kapcsolatban, az új évadra azonban minden magyar és külföldi játékfilmmel. Az új filmfüzetek Váci Dezső szerkesztésében jelennek meg rövidesen és részleteire még visszatérünk.

SZIGETHY ISTVÁN „PREMIER PLAN” ROVATUNK ÚJ RAJZOLÓJA

Népszerű rovatunk, a *PREMIER PLAN* eddigi rajzolója, Szepes Béla, aki egész seregrel való filmnagyságot mutatott be görbe tükrében, egyéb elfoglaltsága miatt kénytelen volt lemondani erről a kedves feladatáról. Helyét e héten Szigethy István foglalta el. Nevét, karikatúrát jól ismeri az ujságforgató közönség. Ezonáltal tehát hétről-hétre Szigethy István sajátosan karakterizáló ceruzája mutatja be majd a magyar filmvilág egyéniségeit.

NAGY SÁNDOR dr. — KAIRÓBAN

A legkülönösebb filmszakbemutatóra kétségtelenül Nagy Sándor dr. a *Hunnia* filmkölszönző igazgatója kapott meghívót. A zavaros európai helyzet folytán az amerikai RKO jövő esztendői anyagát Kairóban pergetik le az európai országok filmkölszönzővállalatainak vezetői előtt. Nagy Sándor dr., aki tavaly megszerezte a filmcég elmúlt évi anyagát *Hunnia* számára, természetesen érdeklődik más magyar kölszönzővel együtt az új RKO-filmek iránt. A napokban kapott kábelt az amerikai filmgártól, amelyben meghívják Kairóba, „szakbemutatóra”. Nagy Sándor dr. e héten utazott Afrikába; megnézni a filmeket és alighanem nyomban le is köti a hollywoodi filmgárt legérdekesebb filmjeit.

KELLEMES HÚSVÉTI ÜNNEPEKET KIVÁN

A
MAGYAR
FILM

Az első idej magyar énekes film:

Te vagy a dal

A meglepetések filmje!

Új téma! Új szereplők!

Gyönyörű zene!

Végzet

A világhírű énekes, Gigli
bűnügyi filmje.

A három
kadét

Francia kadétek élete és hősi halála.

Forgalomba hozza:

Turul Szépművészeti Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 35.

HIRADÓK

339. sz.

1. Ribbentrop Rómában és a Vatikánban. (Luce)
2. A „011” tengeralattjáró katasztrófája. (Polygon)
3. Finn lovasjárőr feldrejtő úton. (Suomi Film)
4. Német gyalogsági és tüzérségi támadás. (Ufatonwoche)
5. Tangóharmonika-verseny a Vigadóban. (M. F. I. — Zsabka, Marton)
6. Felavatták a festői volóci ugrósáncot. (M. F. I. — Horváth)
7. Az ifjúság ünnepe március 15-én.
8. Sarolta királyi hercegnő keresztelője. (M. F. I. — Kiss E.)
9. Húsvéti népszokások Nógrád vármegyében. (M. F. I. — Isey)
10. Országszerte pusztítanak a vadzizek. (M. F. I.)

Külön kiadás:
1940/1

Mussolini és Hitler találkozása a Brenneren.

26. sz.

1. Egy holland tengeralattjáró elsüllyedt.
2. Ribbentrop külügyminiszter Rómában.
3. A német műtorna-bajnokság.
4. Olasz görkorcsolya-bajnokság.
5. Cigánytánc.
6. Tigrisdomítás az Egyesült Államokban.
7. Nők pótolják a behívott férfiakat a német ipari üzemekben.
8. Légharó-űtégek a német ipari telepeken.
9. A német katonák szórakoztatása.
10. A német főiskolások tanulmánya.
11. A hősök emlékünnepe Németországban.
12. Egy német tengeralattjáró hazatérése.
13. A német tüzérség és a gyalogság tevékenysége.

XIV. évf. 12. sz.

1. Cambridge evezősei győznek Oxford ellen.
2. Vízisíverseny Floridában.
3. 100.000 dolláros amerikai löverseny.
4. Ribbentrop Rómában.

NYILTTÉR*

Kijelentem, hogy Budapesten 1939. október hó eljén a New York-kávéház különtermében Hajnal Gyula úr ellen felindulásomban megtett kijelentéseim a valóságnak nem felelnek meg s ezért bocsánatot kérek. Miután az általam a filmcégekkel kötött bojkott-íven foglaltak téves információk alapján keletkeztek, és meggyőződtem, hogy azok a valóságnak meg nem felelnek, ezért is sajnálatomat fejezem ki.

Budapest, 1940 március 22.

Berger Márton

*) A rovatban foglaltakért nem vállalunk felelősséget.

PRISCILLA LANE

A tehetséges öt Lane testvér közül a legfiatalabb. Apja, L. A. Mullican dr. prominens fogorvos Indianolában. Priscilla itt született 1917. június 12-én. Legidősebb testvére sikereire nagyon büszke volt és mikor Rosemary nővérel együtt elhatározta, hogy énekesnői pályára lépnek a Fred Waring's Pennsylvanians zenekarában, ők is felvették a Lane nevet.

Családi körben Priscillát Pat-nak hívják. Ezt a nevet Rosemary adta neki, amikor még a Priscilla nevet nem tudta kimondani.

Priscilla ugyancsak Indianolában nevelkedett és első fellépése a Des Moines filmszínház nevéhez fűződik, ahol testvérel, Rosemaryval, Lola egyik filmjének premiérjén énekelt.

5. Az óceánon kettévágott hajó kikötőbe ér.
6. A „Queen Elisabeth” háborús óceánútja.
7. Roosevelt elnök hazatér szabadságáról.
8. Hajó és tengeralattjáró összeütközése.
9. Az amerikai repülőgépipar fejlődése.
10. Summer Welles Párisban és Londonban.
11. Órjárat a francia állások előtt.
12. Riadó az Atlanti-óceánon.

10. sz.

(Lapzártakor még nem kaptuk kézhez a szöveget.)

4. sz.

1. Cambridge csapata legyőzte Oxford együttesét a hagyományos tavaszi evezősversenyen.
2. Tavaszi készülődés az amerikai divatszalonokban.
3. A „Queen Elisabeth”, a világ legnagyobb luxushajója először kelt át az Atlanti óceánon.

Később elvégezte New-Yorkban a Págin-féle színművészeti akadémiát.

Egy napon Priscilla nővérel, Rosemaryval egy zeneműkereskedőnél éppen egy dalt próbált, amikor belépett Fred Waring. Anyira megtetszett neki a két lány tehetséges éneke, hogy rögtön szerződtette őket zenekardához. Ez a szerződés több mint öt évig tartott.

Premiérjük a newyorki Roxy színházban zajlott le. Az első este Priscilla olyan ideges volt, hogy rágógumival igyekezett izgatottságát csillapítani. Közben meglepetkezett a rágógumiról és amikor kilépett a színpadra és énekelni kezdett, a rágógumi cigányútra került. Waring nevetett, leállította a zenét, odalépett hozzá és elkezdte hátba ütögetni. Priscilla sem maradt adósa és ettől a perctől kezdve tehetsége, mint komika nyilvánvaló lett. Waring a rádióhoz is kapott szerződést és ezzel kapcsolatban Priscilla a rádió komika-sztárja lett. Mikor aztán Waring zenekara leszerződött a Warner-céghez, egy film készítésével kapcsolatban Priscilla is nagy sikert aratott.

Priscilla az öt Mullican-testvér kis vadóca volt. Míg a többiek babákkal játszottak a fiúkkal a fákon mászkált. Nagy igyekezettel kerülte a számtant és a zongoragyakorlatokat. Természetesen mindenféle sportban remekel. Meg van vele elégedve, hogy énekes, táncosnő és komika, de azért egyszer szeretne egy nagy drámai szerepet is.

Nem akar mindig a jelenlegi pályáján maradni. Szeretne egyszer független lenni és mint magánember utazgatni. Rajong a detektívregényekért.

A Warner filmgyárral al' szerződéses viszonyban.

4. A hősi halált halt Henrard belga repülőfőhadnagy temetése.
5. Hollandia. Az „Amsterdam” gőzessel összeütközött és a kikötőben elsüllyedt „011” holland tengeralattjáró kiemelése.
6. Algírban ünnepélyesen fogadják a mekkai zarándokútról hazatért kádit.
7. Summer Welles államtitkár Párisban és Londonban.
8. Gazdag amerikaiak 20 kórházautót küldtek Franciaországba.

Nyilatkozat

A Pesti Napló című napilapban 1939. évi július hó 14-én Ki a bűnös címmel egy cikket írtam, amelynek tartalma burkoltan arra engedhet következtetni, hogy a magyar filmgyártásnak az 1939. év első felében történt átmeneti leállása tekintetében a Színművészeti és Filmművészeti Kamarát és annak vezetőségét bizonyos mulasztások terhelik. Időközben azonban megállapítottam, hogy a filmgyártás akkori leállítását kizárólag a filmgyári műtermi és gyártási hitelek megvonása okozta. Ennélfogva tehát a Színművészeti és Filmművészeti Kamarát sem a filmgyártás, sem a szervezet körül felelőség semminő formában nem terheli, sőt éppen a Filmkamara vezetősége erőlyes és hathatós támogatásának és célszerű intézkedéseinek köszönhető, hogy az átmeneti stagnáció után a magyar filmgyártás eddig soha sem tapasztalt lendülettel megindult.

Pálózi Horváth György

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6

TELEFON: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072, ELNÖK ÉS ÜGYV. ÁELNÖK 183-073

Országos Mozcófényképvizsgáló Bizottság

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1940. III. 19-i, 62. számában.)

103—1940. eln. szám.

Az Országos Mozcófényképvizsgáló Bizottság 1940. évi március hó 3-tól 9-ig tartott ülésin:

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. Végzet — előzetes. (Egy revolver elődördül) (Gang in die Nacht — Vorspann). (Turul) hangos reklám 1 felvonásban, az az Itala filmgyárban 1939. évben készült, 106 méter hosszú,

2. A királyné huszárja (Kárpát) zenés színmű 5 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1935. évben készült, 2427 méter hosszú,

3. 52. sz. Reklámtekeres (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 45 m hosszú,

4. 53. sz. Reklámtekeres (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 38 m hosszú,

5. Istituto Nazionale Luce 8. sz. híradó (Dr. Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1940. évben készült, 220 m hosszú,

6. Ufa világhíradó 24. sz. (Auslandstonswoche Nr. 24.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban az Universum filmgyárban 1940. évben készült, 415 m hosszú,

7. 20th Century Fox hangos híradó XIV. 10. (Fox Actualités) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 235 m hosszú,

8. Magyar világhíradó 837. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 235 m hosszú,

9. Rajzos híradó 13. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 92 m hosszú,

10. Metro híradó 2. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, az M. G. M. filmgyárban 1940. évben készült, 280 m hosszú,

11. Indiáneskü — előzetes (Susannah of the mounties — Trailer) (Fox) hangos reklám 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 145 m hosszú,

12. Jesse James, a nép bálványa — előzetes (Jesse James — Trailer) (Fox) hangos reklám 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 86 m hosszú,

13. Kísért a múlt — előzetes (L'entraineuse) (Harmonia) hangos reklám 1 felvonásban, az Ufa filmgyárban 1939. évben készült, 120 m hosszú,

14. Göre Gábor visszatér — előzetes (Dr. Pflumm) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 110 m hosszú mozgófényképeket.

b) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképekben a magyar nyelvű mozgófényképek kötelező bemutatására előírt arányszámba beemlíthetőnek minősítette:

1. Erdélyi kastély (Atelier) hangos színmű 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 2266 m hosszú,

2. Göre Gábor visszatér (Dr. Pflumm) hangos színmű 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 2538 m

hosszú filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképeket.

c) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképekben szabad bemutatni:

1. A tej (Palatinus) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1936. évben készült, 102 m hosszú,

2. A munkásifjúságért (M. F. I.) néma propaganda 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1936. évben készült, 102 méter hosszú,

3. Baleset ellen védekezz! I. (Ipari gázvédelem) néma oktató 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1936. évben készült, 65 m hosszú,

3. Baleset ellen védekezz! II. (Védőkészülékek használata) (M. F. I.) néma oktató 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1936. évben készült, 75 m hosszú,

4. Baleset ellen védekezz! III. (Használj védőszemüveget!) (M. F. I.) néma oktató 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1936. évben készült, 65 m hosszú,

5. Baleset ellen védekezz! IV. (M. F. I.) néma oktató 1 felvonásban, a Magyar Filmirodában 1937. évben készült, 62 m hosszú,

6. Baleset ellen védekezz! VI. (Az utcán légy éber!) (M. F. I.) néma oktató 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1937. évben készült, 100 m hosszú,

7. A napraforgó (M. F. I.) néma riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 65 m hosszú,

8. A Nemzeti Munkaközpont nemzetvédelmi filmje (Nemzeti Munkaközpont) néma riport 1 felvonásban, amatőr felvételben 1940. évben készült, 172 m hosszú keskeny mozgófényképeket.

d) Az engedélyokirat kiadását megtagadta:

1. Csak egyszer élünk (Joy of living) (Hunnia) hangos vígjáték 5 felvonásban, az R. K. O. Radio filmgyárban 1938. évben készült, 2437 m hosszú,

2. Rekruta szerelem (Vorstadt Variete) (Kovács és Faludi) hangos színmű 2 felvonásban, a Styria filmgyárban 1935. évben készült, 1079 m hosszú mozgófényképektől.

e) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. Az utolsó Werczkey — előzetes (Filmértékesítő) hangos reklám 1 felvonásban, a M. F. I. gyárban 1939. évben készült, 120 m hosszú,

2. Az utolsó Werczkey (Filmértékesítő) hangos vígjáték 8 felvonásban, a M. F. I. gyárban 1939. évben készült, 2290 m hosszú,

3. Fröhjahrsparede (Tavaszi parádé) (Universal) hangos vígjáték 10 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1934. évben készült, 2906 m hosszú,

4. Emil Jannings Budapesten (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 52 m hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1940. évi március hó 9-én.

Dr. Szöllösy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

SIESSEN BEOSZTANI!

VICTOR FRANCEN
MARCELLE CHANTAL
PIERRE AUMONT

remekművét

Vágyak asszonya

Rendezte: L'HERBIER

Művészfilm

SZAKMAI CÍMTÁR

- Adler Ferenc moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 149–431.
- Agfaphotó, V., Nádor-u. 12. Tel.: 110–190, 124–194.
- Alfa film, VII., Erzsébet-krt. 8. Telefon: 422–578.
- Apollo filmreklámvállalat, VII., Erzsébet-körút 9–11. II. em. Tel.: 131–415.
- Arany filmducco, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149–489.
- Atelier film, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422–584. Raktár a házban.
- Balogh—Orbán, VII., Hársfa-utca 6. Tel.: 132–940.
- Bauer vetítógépek és adaptérek (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22–24. Tel.: 292–338.
- Bosch Róbert kft. (Bauer vetítógépek és adaptérek), V., Váci-út 22–24. Telefon: 292–338.
- Brückner János mérnök, az MMOE szakértője, XI., Ulászló-utca 62. Telefon: 457–650. vagy Mechanikai és Elektromosipari szakiskola, tel.: 130–293.
- Cinema, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422–582. Raktár a házban.
- Continental film, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133–532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Csepreghy film, VII., Erzsébet-krt. 9–11. Tel.: 221–022.
- Deák film, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 222–105. Raktár a házban.
- Déliabó film, II., Málna-u. 5. T.: 134–054.
- Diatyp laboratórium, VII., Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145–304.
- Eco film, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 342–976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342–984.
- Electra film, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337–576.
- Electric kinotechnikai vállalat, vetítógépek, hangleadó készülékek, vetítőszemek stb. legnagyobb raktára, VIII., Rökk Szilárd-u. 18. Tel.: 344–782.
- Engel Fülöp, V., Sas-u. 7. Tel.: 184–005.
- Erdélyi filmgyártó kft., VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 340–350.
- Farkas J. M., VIII., József-körút 19. Tel.: 132–805.
- Fehér Endre, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 135–696.
- Ferrania, V., Tükör-u. 5. Tel.: 129–139.
- Filmatyp laboratórium, XIV., Szentés-u. 60. Tel.: 296–371.
- Filmcenzúra, IV., Eskü-tér 6. Telefon: 183–072. aleln.: 183–073.
- Filmexpress kft., VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133–671, 133–672.
- Filmértékesítő (Standard film), VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422–576.
- Filmfotó üzem és laboratórium, Altmayer J., VIII., Rökk Szilárd-u. 11. Telefon: 130–805.
- Filmkamara, VI., Bajza-u. 18. Telefon: 220–855, 422–961.
- Filmreklám és hirdető iroda, VII., Erzsébet-körút 20. Tel.: 420–911.
- Filmservice, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 144–888, 136–988.
- Fortuna film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421–982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349–414.
- Fox film, VIII., Rákóczi-út 9. Telefon: 139–437, 131–658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139–437, 131–658.
- Gevaert, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180–318.
- Grawatich Ottó, VIII., József-körút 71. Tel.: 145–193.
- Gyimesy Kásás Ernő, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 7. Tel.: 499–752.
- Hajdu film, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 279–999.
- Hamza film, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297–999.
- Harmonia film, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135–287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342–984.
- Hausz Mária filmkölcsonzó és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 9–11. IV. Tel.: 142–424.
- Hebel Gyula szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115–947.
- Helikon filmvállalat, VIII., Rökk Szilárd-utca 24. Tel.: 133–766. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Hirsch és Tsuk, VII., Dohány-u. 42. (Kamara mozi.) Tel.: 143–835, 144–027.
- Hungaria Film, IX., Üllői-út 91/b. Tel.: 337–430.
- Hunnia filmelhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 145–435, 145–434, 145–433.
- Hunnia filmgyár Rt. (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297–999, 297–622, 297–085. Bingert János dr. ig. lakása: 296–060.
- Ibusz filmszállítás és kölcsonzás, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 146–396.
- Kamara, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 220–855, 422–961.
- Karossa Foto, Filmfotó technikai laboratórium, VII., Rákóczi-út 8/a. Telefon: 140–421.
- Kárpát film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422–577, 220–299. Raktár a házban.
- Kino film, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 136–942. Raktár a házban.
- Kino foto, XIV., Thököly-út 150. Tel.: 496–602.
- Kodak, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114–158, 114–184.
- Kovács és Faludi laboratórium, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297–855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297–487.
- Kormos Miklós filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 9–11. III. 6. Tel.: 422–574.
- Kovács Emil és Társa, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421–843. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 144–863, 139–990.
- Krupka filmgyár és laboratórium, XIV., Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496–741.
- Lajta Andor, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297–076.
- Lévay—Nagy filmgyártó és filmkölcsonzó kft., VII., Erzsébet-körút 13.
- MAGYAR FILM, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220–855, 422–961.
- Magyar Film Iroda RT., IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146–346, este 7 óráttól reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146–343. Játékfilmgyártás: 146–342. színészöltözök: 140–727. Inkey Tibor fényképész: 135–949, felirat-készítő üzem: 139–211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145–510. Fényképezem: VIII., Sándor-u. 5–7. Tel.: 145–510. Filmkölcsonzó-osztály: VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 222–098.
- Magyar Film Otthon, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122–463.
- Magyar Irok Filmje Rt., XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297–999.
- MMOE, VIII., Csokonay-utca 10. Telefon: 136–005.
- Matador film, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132–774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349–414.
- Mester film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296–269.
- Metro-Goldwyn-Mayer, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144–424, 144–425. Raktár a házban.
- Mozgóképezem Rt. kölcsonzóosztálya, VII., Akácfa-u. 4. Tel.: 144–487, 144–488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144–486.
- Magyar Mozgófénykép-gépezők Országos Egyesülete, VIII., Népszínház-utca 19. I. (D. u. 2–4.) Tel.: 337–598.
- Modern film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222–000.
- Molnár Ferenc vetítőszen-kereskedő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421–948. Lakás-tel.: 140–736.
- Művészfilm, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340–397. Raktár a házban.
- New York kávéház, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 131–980, 131–981.
- Objektív film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422–580.
- Oktatófilm kirendeltség, VIII., Csepreghy-utca 4. Tel.: 330–926.
- Oláh György gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 349–933.
- OMME, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143–013.
- Orbán—Balogh, VII., Hársfa-utca 6. Tel.: 132–940.
- Pacséry László, XII., Királyhágó-utca 16. Tel.: 155–992.
- Pajor Ferenc, VII., Munkás-u. 3/b. Telefonszám: 144–087.
- Paramus film, VII., Erzsébet-krt. 9–11. Tel.: 145–411, 145–412.
- Palló film kft., VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133–532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda, tel.: 422–791.
- Pannonia filmlaboratórium, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497–775.
- Papp Béláné és Társa betéti társaság, VII., Erzsébet-krt. 9–11. Tel.: 133–031.
- Paramount film, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134–437, 140–522. Raktár a házban.
- Pásztor film, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 337–596.
- Pátia film, VIII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221–807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349–414.
- Pegasus film, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136–463.
- Petsman Ferenc, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136–449.
- Petsman László, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112–890. Csillaghegy: 163–429.
- Pflumm Tibor dr. filmkölcsonzóvállalata, VII., Erzsébet-krt. 9–11. Tel.: 137–711.
- Photophon film, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422–005.
- Phöbus filmkölcsonzó, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222–617. Raktár a házban.
- Pictura film, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297–999.
- Projectograph, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132–201.
- Radó István, VI., Andrássy-út 68. Telefon: 122–345.
- Reflektorfilm, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142–529. Raktár: VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 140–722.
- Rex film, VII., Erzsébet-körút 9–11. Tel.: 141–200.
- Schilling Gyula, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 141–009.
- Seidl és Veress Laboratórium, lásd: Pannonia filmlaboratórium.
- Simonyi Vilmos mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. Telefon: 257–110.
- Sinus hangos filmszervice, V., Pannónia-u. 44. Tel.: 493–957, állandó ügyelet.
- Sláger film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222–618. Raktár a házban.
- Standard film, lásd: Filmértékesítő.
- Studio filmgyártó és filmkölcsonzó kft. (Lévay), V., Szemere-u. 9. Tel.: 114–251.
- Székely Sándor mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292–506.
- Szénásy-Macskássy színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380–027.
- Takács film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296–125.
- Tobis film, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 222–603.
- Telefontyár R. T., XIV., Hungária-körút 126–128. Tel.: 297–930.
- Turul Szépművészeti Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII., József-körút 35. Tel.: 330–766.
- Turul Szövetség Szépművészeti B. E. vetítő mozgalmi törzs, VIII., Rökk Szilárd-utca 20.
- Ufa film, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183–858. Raktár a házban. Telefon: 389–036.
- Universal film, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138–447, 138–448. Raktár a házban.
- Valter reklámanyagkölcsonzó, vetítővázson-karbantartás, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 222–108.
- Vácsi Dezso, a MAGYAR FILM f. szerkesztője, VIII., Üllői-út 42. T.: 136–386.
- Wamoscher Béla dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 137–438.
- Warner Bros. First National, VIII., József-krt. 30–32. Tel.: 132–590, 142–464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144–317.
- Zeneszerzők Szövetkezte, IV., Gerlőczy-utca 3. Tel.: 189–306.